

Senioruniversitetet i Stockholm

HÖSTPROGRAM 2022

I samverkan med Folkuniversitetet/Kursverksamheten vid Stockholms universitet

 Folkuniversitetet

Begrundan och lustfyllt lärande!

Vi lever i en orolig tid. Under våren verkade pandemin klinga av, men genom Rysslands invasion av Ukraina befann vi oss plötsligt i ett helt förändrat världsläge. När detta skrivs är utgången av den uppskakande händelseutvecklingen högst osäker, men det ser ut som om vi måste vänja oss vid en ny världsordning. De dramatiska händelserna har aktualiserat frågor inte bara om nuet, utan även om vårt förhållande till det förflutna och till framtiden. Vi är nog många som känner behov av begrundan – och av fördjupade kunskaper och nya perspektiv.

Mer vetande är ingen garanti mot våld och övergrepp, men ett sätt att få verktyg för ökad förståelse av omvärlden. Och självklart är kunskap inte bara en fråga om allvar utan även om något lustfyllt, vilket vi i oroliga tider också kan behöva. Det ena utesluter inte det andra. I höstens katalog finns arrangemang som inbjuder till allvarlig begrundan såväl som till lustfyllt lärande. Här erbjuds föreläsningsserierna *Ukraina, europeisk säkerhet, EU och Nato* och *Kärnvapenhotets återkomst*, men även *Operans sångstämmor* och *Konsten att förstå djur*. Som vanligt går det också att anmäla sig till någon av våra populära vandringar, studiecirklar eller universitetskurser. Kanske är det dags att lära sig ett helt nytt språk? Eller fördjupa sig i filosofi, litteratur eller konst? De flesta arrangemangen kommer att äga rum i fysisk form, men vi erbjuder även denna termin ett antal inspelade föreläsningsserier. Nytt för i höst är att en av universitetskurserna, *Konst och arkitektur under 1900-talet*, kommer att erbjudas i såväl fysisk som inspelad form. Så nu är det bara att välja och vraka i det rika utbudet!

Varmt välkommen till hösten på Senioruniversitetet!

Inga Sanner
ordförande Senioruniversitetet

I programarbetet för hösten 2022 har främst Kenneth Abrahamsson, Alarik Arthur, Elisabet Attermark, Jane Bergstedt, Kerstin Bjellerup, Ingemar Björklund, Mats Bodin, Stefan Bohman, Cecilia Bäcklander, Helene Carlbäck, Kristin Dahl, Catherine Dahlström, Eva Elfgren, Ann-Marie Engback, Lena Engstedt, Ia Envall, Lars Fant, Inger Florin, Anette Gröjer, Monika Hammar Granberg, Elisabet Hermansson, Ingvar Isfeldt, Ingela Karlsson, Ulla Kindenberg, Eva Klint, Anita Kruckenberg, Nina Kyrklund, Siv Leth, Arne Lindqvist, Agneta Lundén, Anders Mellbourn, Helga Messel, Erling Norrby, Lars-Johan Norrby, Britt Olofsdotter, Ing-Marie Persson, Ulla Ravell, Inga Sanner, Françoise Sule, Ingela Tykesson, Anders Yrgård och Lisa Öberg deltagit.

Innehåll

<i>Ordförande</i>	3
<i>Medlemskap i Föreningen</i>	
<i>Senioruniversitetet i Stockholm</i>	6
<i>Information om anmälan</i>	6
<i>Frågor och svar</i>	7

Föreläsningsserier

Tisdagsföreläsningar

Förmiddagsserie	8
Eftermiddagsserie	8

Arkitektur

Kyrkornas hemligheter och hemliga kyrkor	9
--	---

Film

Filmklassiker från Weimarrepublikens expressionistiska period	10
--	----

Historia/Kulturhistoria

Vad är judiskt?	10
Japansk kultur	11

Konst

Konstakademien	
– influencer sedan 1700-talet	11
Aktuellt inom konst och design	12

Litteratur

Litterär scen på Sturebiografen	13
Innan ridån går upp	13
Utmanande franskspråkig litteratur	14

Musik

Levande jazzhistoria	14
Poeter och gycklare	
ur den svenska visskatten	15
Operans sångarstämmor	15
Wienklassicismens musik	
i verklighet och myt	16
Folkmusikens förvandlingar.	
Från Robert Burns till Bob Dylan	16
Musiken i politiken	17

Mångvetenskap

Fotografier som påverkar	17
Apokalyps och utopi	18
Framsteg för klimatet, del I	18
Etiken, kroppen och tekniken	19
Om minnet och minnen	20
Ordning och kaos, del II	20

Naturvetenskap

Nobelprisen i naturvetenskap och Samhället ...	21
Ekvationer som styr världen	21
Konsten att förstå djuren	22
Framtidens mat	23

Politik och samhälle

Slits Sverige isär?	24
Ukraina, europeisk säkerhet, EU och Nato	24

Temadagar

Mordet på tyrannen. Tänkta och/eller genomförda motståndshandlingar	25
Kärnvapenhotets återkomst	25
Kvinnorna som formade det gröna folkhemmet	26
Strindbergs vänner och fiender – en samhällsspegel	26
Etiopien – stormakt, utvecklingsraket och krigsskådeplats	27

Vandringar och exkursioner

Konstvandringar I	28
Konstvandringar II	28
Kulturhistoriska vandringar på Södermalm	29
Landskapet berättar – en resa i tid och rum	29
Naturvandringar	30

Universitetskurser

Introduktion	31
--------------------	----

Astronomi

Översiktscurs. Fristående kurs	31
--------------------------------------	----

Ekonomisk historia

Global ekonomisk miljöhistoria.	
Fristående kurs	31

Filosofi

Filosofins historia. Grundkurs. Mom. 2:4	32
--	----

Kontinental filosofi

Den revolutionära friheten. Fristående kurs	32
---	----

Geologi

Paleontologi. Fristående kurs	32
-------------------------------------	----

Historia

Från antiken till medeltiden.	
Grundkurs. Mom. 1:4	33
Stockholms historia. Det gamla Stockholm.	
Fristående kurs. Mom.1:2	33

Idéhistoria

Från sekelskiftet 1900 till våra dagar. Grundkurs. Mom. 4:4	33
--	----

Konstvetenskap

Från antiken till medeltiden. Grundkurs. Mom. 1:4	34
Konst och arkitektur under 1900-talet. Fristående kurs. Mom.1:2	34

Litteraturvetenskap

1700-talets och 1800-talets litteratur. Grundkurs. Mom. 3:4	34
Modernism in Britain and America. Fristående kurs	35

Religionshistoria

Fornnordisk religion. Fristående kurs	35
---	----

Statsvetenskap

Internationell säkerhet och väpnade konflikter. Fristående kurs	35
--	----

Studiecirklar – språk

Kurser i studiecirkelform	36
Språk, inledning	37
Europarådets nivåskala för självbedömning	37
Arabiska	38
Engelska	38
Franska	39
Grekiska, nygrekiska	42
Italienska	43
Japanska	44
Kinesiska – mandarin	44
Latin med allmän språkkunskap	45
Ryska	46
Spanska	47
Tyska	48

Övriga studiecirklar

Dataspel

Dataspelskurs för seniorer – nybörjare	50
--	----

Filmkunskap

Filmanalys	50
------------------	----

Filosofi

Vad innebär det att existera? Grundkurs	50
Vad innebär det att existera? Fortsättningskurs	51

Fotokunskap

Fotografering	51
---------------------	----

Fysik

Fysik för far- och morföräldrar. Grundkurs	51
---	----

Historia

Från Alexander II till Putin	51
Kinas moderna historia	52
Tre teman i amerikansk historia	52
Weimarrepubliken – mellankrigstidens Europa sett från Tyskland	52
Hannah Arendt – om revolutionen	52

Konsthistoria

Kvinnor i konsten	53
Allmoge	53
Politik och konst i nutida Ryssland. Konst som ett manipulativt verktyg	53
Med känsla för färg och form	53

Litteratur

Litteraturen som spegel för våra liv	54
Ibsen, Strindberg, Tjechov	54
How dare you	54
Kulla Gulla	54
På spaning i poesi	54

Matematik

Matematik för mor- och farföräldrar – nybörjarkurs, första terminen	55
Matematik för mor- och farföräldrar – fortsättningskurs, tredje terminen	55
– fortsättningskurs, sjunde terminen	55

Religionskunskap

De abrahamitiska religionerna	55
-------------------------------------	----

Skrivande

Att skriva essäer – grundkurs	56
Att skriva roman och novell – grundkurs	56
Att skriva sitt liv – grundkurs	56
Att skriva sitt liv – fördjupning	56

Släktforskning

Släktforskning – grundkurs	57
Släktforskning – fördjupningskurs	57

Anmälningvillkor	58
-------------------------------	----

Medlemskap i Föreningen Senioruniversitetet i Stockholm

Senioruniversitetet är en ideell förening som bygger på volontärarbete. För att delta i Senioruniversitetets arrangemang krävs medlemskap i föreningen. Medlem kan du bli om du har fyllt 55 år och lämnat det aktiva arbetslivet. För år 2022 är medlemsavgiften 200 kr.

Medlemsavgiften är ingången till vårt stora utbud. Som betalande medlem får du kurskatalogen hemskickad inför kursläpp två gånger om året och våra nyhetsbrev som skickas till din e-postadress. Föreningens årsmöte är öppet för alla medlemmar och hålls i mars varje år.

Anmälan hösten 2022

Höstens program publiceras fredag 19 augusti på hemsidan senioruniversitetet.se

Arrangemangen öppnar för bokning tisdag 23 augusti. Exakta tider ser du på hemsidan under respektive arrangemang.

Anmälan via hemsidan senioruniversitetet.se

Som ny medlem skapar du först ett användarkonto. Alla som har deltagit i ett arrangemang de senaste terminerna har redan ett användarkonto. Har du glömt lösenordet till ditt användarkonto kan du få ett nytt på hemsidan under LOGGA IN.

Du anmäler dig genom att logga in på *Mina sidor*. Välj sedan arrangemanget som du vill anmäla dig till.

Se till att dina kontaktuppgifter alltid är aktuella. Gör eventuella ändringar genom att logga in på *Mina sidor* och välj *Mina kunduppgifter*, uppdatera och klicka på SPARA.

På *Mina sidor* kan du se dina inbokade arrangemang, reservbokningar m.m. Där kan du också göra avbokningar och avanmälningar.

Du bör ha en egen e-postadress då all kommunikation, bekräftelse, kallelse och ev. faktura går till denna. Bokningssystemet kan inte hantera en e-postadress som du delar med någon annan medlem.

Om ett arrangemang inte får tillräckligt antal deltagare, kan det ställas in. Då återbetalar vi inbetald avgift, självklart utan avbokningsavgift. Medlemsavgiften återbetalas ej. Vi reserverar oss också för eventuella ändringar i programmet.

För dig som inte har tillgång till internet

Du kan anmäla dig med posttalongen som finns längst bak i den tryckta katalogen. Antalet platser för talonganmälningar är begränsat. Anmälan måste ha namnunderskrift för att vara giltig. Alla talonger registreras efter ankomst-datum. Vi skickar information med vanlig post, om du inte har anmält någon e-postadress.

Har du inte tillgång till internet, kontakta kansliet för att uppdatera dina kontaktuppgifter, avboka arrangemang och avanmäla reservplatser.

Anmälningar per telefon, e-post eller personligen tas inte emot.

Eventuella ändringar från Senioruniversitetet meddelas via e-post, sms och på hemsidan.

Anmälningsvillkor

Läs våra anmälningsvillkor på sid. 58 och på senioruniversitetet.se

Entrékortet – nu i mobiltelefonen

De seriekort vi tidigare delat ut som biljett till serierna ersätts från i höst av ett digitalt entrékort, som skickas ut via mejl dagen innan arrangemanget startar.

Visa upp det i din mobiltelefon för entrévärden, när du kommer.

Om du inte har denna möjlighet, gå till entrévärden, presentera dig, så hittar vi dig enkelt på anmälningslistan.

Frågor och svar

Här hittar du svar på några av de vanligaste frågorna.

Anmälan

Hur anmäler jag mig till ett arrangemang?

Du anmäler dig på vår hemsida senioruniversitetet.se. Har du inte tillgång till internet så fyller du i och skickar in posttalongen som finns längst bak i katalogen.

Kan jag anmäla mig till endast enstaka föreläsningar i en serie?

Nej, du anmäler dig till en hel serie, sedan avgör du själv vilka föreläsningar du önskar gå på.

Jag har anmält mig med posttalong, hur får jag besked om jag fått plats?

Vi meddelar dig snarast via mejl eller brev om du fått en plats eller ej.

Reservplats

Jag ville boka mig på ett arrangemang men blev reserv. När kommer jag att få bekräftelse på om jag blivit antagen till arrangemanget?

Du har blivit placerad på reservlista och om och när en plats blir ledig så skickas bekräftelse och faktura till dig.

Trots att jag anmälde mig redan första dagen blev jag reserv. Varför blev det så?

Efterfrågan på vissa arrangemang är större än antalet platser vi kan erbjuda. Därför är söktrycket på en del arrangemang stort redan första dagen.

Jag har blivit placerad på reservlistan men har ångrat mig. Måste jag avanmäla reservplatsen?

Ja. Eftersom även anmälan som reserv är bindande, är det viktigt att du avanmäler reservplatsen om du inte längre vill gå på arrangemanget. Avanmäler du din reservplats innan det skickats ut någon bekräftelse om plats, debiteras du ingen avbokningsavgift.

Avanmälan och avbokning

Hur avanmäler jag min reservplats?

Logga in på *Mina sidor* och välj *Mina reservplatser* och avanmäl den reservplats du inte önskar ha kvar.

Hur avbokat jag min plats?

Logga in på *Mina sidor* och välj *Mina arrangemang* och avboka det arrangemang du inte vill delta i.

Har du inte tillgång till internet så kontaktar du kansliet för att avboka din plats. Observera avbokningsavgifterna enligt våra anmälningsvillkor på sidan 58.

Betalning/Fakturafrågor

Hur betalar jag?

Enklast betalar du med bankkort eller swish när du bokar dig på hemsidan. Väljer du att betala med faktura tillkommer en faktureringsavgift på 29 kr. Invänta alltid faktura som kommer med e-post eller vanlig post. *Avsändare är Svea Ekonomi AB. Betala inte på annat sätt!*

Kontrollera din skräppost i mejlen så att din faktura inte gömmer sig där. Frågor gällande din faktura besvaras av Svea Ekonomi AB, hemsida svea.com

Kan jag på min faktura betala någon annans kursavgift också?

Nej. Fakturan är personlig och knuten till det arrangemang som du själv valt. Anmäler du två personer i en och samma bokning, måste du välja kortbetalning eller swish.

Hur betalar jag e-postfakturan?

Fakturan ligger som en bifogad fil i mejlet. Öppna filen och betala till Svea Ekonomi AB, enligt instruktionerna.

Jag har inte fått min faktura, däremot skickades en kravfaktura till mig. Hur kommer det sig?

Det kan antingen bero på att vi har fel e-postadress eller att fakturan hamnat i din skräppost. Det kan också bero på att du inte observerat att *mejlet med faktura kommer från Svea Ekonomi AB* och inte från Senioruniversitetet. De flesta fakturorna skickas med e-post, men om de inte betalas så skickas en påminnelsefaktura med vanlig post till din folkbokföringsadress. Då tillkommer en påminnelseavgift på 60 kr.

Jag har fått inkassokrav.

Hur kommer det sig och vad gör jag nu?

Om fakturan och påminnelsefakturan inte betalats i tid, har ärendet skickats vidare till inkasso hos Svea Ekonomi AB. Vid frågor om ärendet, kontakta Svea Ekonomi AB, hemsida svea.com

Fler frågor och svar hittar du på hemsidan senioruniversitetet.se

Föreläsningsserier

Senioruniversitetet arrangerar ett brett utbud av föreläsningsserier och temadagar i en lång rad ämnen. Vill du dyka ner i ett ämne du redan är bekant med eller prova något helt nytt? Våra populära *Tisdagsföreläsningar* är som ett smörgåsbord av bildning. Nu i höst kan du återigen välja mellan för- och eftermiddagsserie.

På plats eller på distans?

Fem föreläsningsserier samt två föreläsningar kan också följas på distans. Serierna som spelas in är tillgängliga två dagar efter det datum som föreläsningen äger rum och kan ses fram till två veckor efter att serien avslutats. Två arrangemangsnummer anges vid serien, ett för en bokad plats

Tisdagsföreläsningar

*Vill du veta mer om tisdagsföreläsningarna?
Se hemsidan under respektive rubrik.*

Förmiddagsserie

27/9 Narren på scenen – Jan-Olof Strandberg

Föreläsare Olle Näsman, författare och Etienne Glaser, skådespelare
Värd Britt Olofsdotter

4/10 Änkor med makt

Föreläsare Hans Sjögren, professor i ekonomisk historia och institutionell ekonomi, Linköpings universitet, samt adjungerad professor, Handels-högskolan i Stockholm
Värd Ingemar Björklund

11/10 Ingenting är sant – men det går att veta bättre

Föreläsare Pontus Böckman, civilekonom, ordförande i Vetenskap och Folkbildning (VoF).
Värd Ingemar Björklund

18/10 Från oljelampa till laser – en kärleksfull vandring genom biografhistorien

Föreläsare Mats Kullander, biografexpert
Värd Lena Engstedt

25/10 Sökandet efter kunskap om galaxer i det tidiga universum

Föreläsare Jens Melinder, fil.dr i astrofysik, Stockholms universitet
Värd Ingvar Isfeldt

1/11 Parisflanörer – från Balzac till Modiano

Föreläsare Lena Kåreland, författare, professor emerita i litteraturvetenskap, Uppsala universitet
Värd Kenneth Abrahamsson

och ett annat för en inspelad föreläsning. Välj det som passar bäst, avgiften är densamma.

Föreläsningsserierna är:

Vad är judiskt? sid. 10, *Operans sångarstämmor*, sid. 15, *Wienklassicismens musik i verklighet och myt*, sid. 16, *Framsteg för klimatet, del I*, sid. 18, *Nobelprisen i naturvetenskap och Sambället* sid. 21 samt två föreläsningar i *Japansk kultur* från våren 2022, sid. 11.

... eller både och?

Den som följer någon av ovanstående serier på plats, erbjuds att också köpa den inspelade serien till ett rabatterat pris. Erbjudandet skickas ut via mejl.

8/11 Psalmernas sjungna teologier

Föreläsare Susanne Wigorts Yngvesson, professor i etik, Enskilda högskolan Stockholm
Värd Kenneth Abrahamsson

15/11 Klimatfrågan i ett geopolitiskt perspektiv

Föreläsare Johan Kuylenstierna, ordförande, Klimatpolitiska rådet
Värd Ingvar Isfeldt

22/11 Detta avgjorde valet

Föreläsare Jan Teorell, professor i statsvetenskap, Stockholms universitet
Värd Ingemar Björklund

29/11 Efter välfärdsstaten – ett nytt folkhem?

Föreläsare Sven Hort, professor emeritus i sociologi, Linnéuniversitetet och Södertörns högskola
Värd Ingela Tykesson

Tid Tio tisdagar kl. 11.00–12.00:

27/9–29/11

Lokal Biografen Rigoletto, Kungsgatan 16

Avgift 900 kr

Arrangemang nummer 222100

Eftermiddagsserie

27/9 Ur regnskogens skugga

Föreläsare Helene Schmitz, fotograf och författare
Värd Britt Olofsdotter

4/10 Ett liv med musiken

Föreläsare Stefan Forsberg, chef, Stockholms konserthus
Värd Lena Engstedt

11/10 Svenska industrisnillen

Föreläsare Anders Johnson, skriftställare
Värd Ingvar Isfeldt

18/10 Dolda gudar

– allt som inte går förlorat i en översättning

Föreläsare Nils Håkansson,
författare och översättare
Värd Britt Olofsdotter

25/10 Döda språk

Föreläsare Jenny Larsson, professor i baltiska språk, Stockholms universitet
Värd Kenneth Abrahamsson

1/11 Tio år och tvåtusen språkbud

Föreläsare Eva Stilling, språkkonsult
Värd Ingela Tykesson

8/11 Stockholm som spioncentral

– spåren efter tre hemliga städer

Föreläsare Wilhelm Agrell, professor emeritus i underrättelseanalys, Lunds universitet
Värd Kenneth Abrahamsson

15/11 Appen, paddan och dinosaurien – utmaningar i dagens digitala samhälle

Föreläsare Mona Blåsjö, professor i svenska, Stockholms universitet
Värd Ingela Tykesson

22/11 Mitt liv bland rockstjärnorna under 40 år

Föreläsare Anders Tengner, musikjournalist
Värd Ingemar Björklund

29/11 Därför behöver städer stora parker

Föreläsare Richard Murray,
ordförande i Förbundet för ekoparken
Värd Britt Olofsdotter

Tid Tio tisdagar kl. 13.30–14.30: 27/9–29/11

Lokal Biografen Rigoletto, Kungsgatan 16

Avgift 900 kr

Arrangemang nummer 222110

Arkitektur

Kyrkornas hemligheter och hemliga kyrkor

Våra kyrkor och andra andliga rum vittnar om den svenska historien, med katastrofer och plötslig rikedom, liv och död, kärlek och hopp. De finns där: symbolerna, de glömda betydelserna, minnena och spåren av människor och deras liv under många hundra år.

Vår huvudciceron är Thomas Magnusson, förläggare, Medströms bokförlag. Vid flera tillfällen medverkar ytterligare experter.

Max 45 deltagare per grupp.

28/9 Nationalmuseums religiösa konst

Hur speglar den religiösa konsten samhället och olika teologiska tolkningar? Hur används konsten i ett religiöst sammanhang jämfört med hur vi betraktar den på ett konstmuseum? Vad händer med andligheten när ett konstverk visas på ett museum i stället för i en helgedom?

Panelamtal

Dominik Terstriep S.J., kyrkoherde
Sankta Eugenia katolska församling
Ulf Lindgren, domkyrkokaplan
Daniel Prytz, intendent Nationalmuseum
Samtalsledare Thomas Magnusson

Guidad tematisk tur i mindre grupper

I samarbete med Nationalmuseum
Mötesplats Nationalmuseum, lokal Södra ljusgården, t-bana Kungsträdgården

5/10 Karlbergs slottskapell

En kunglig och militär kyrklig historia.
Guide Fredrick Sperling, regementsförvaltare
Obs! Militärhögskolan Karlberg är ett militärt skyddsområde. Det råder alltså fotoförbud och alla måste kunna legitimera sig.
Mötesplats Karlbergs slottsväg 1, t-bana Stadshagen eller Sankt Eriksplan

12/10 Gustaf Vasa kyrka

Barockens sena ankomst till Vasastan.
Föreläsare Dominik Terstriep S.J., kyrkoherde
Mötesplats Huvudingången mot Odenplan, t-bana Odenplan

19/10 Kristi förklarings ortodoxa församling i rysk tradition – en komplicerad historia

Föreläsare Angel Velitchkov, kyrkoherde
Mötesplats Birger Jarlsgatan 98, t-bana Odenplan

26/10 Folkungakyrkan

Föreläsare Christer Roshamn, pastor
Mötesplats Folkungagatan 90, t-bana Medborgarplatsen alt. buss 2, 3, 53, 76

2/11 Hedvig Eleonora kyrka

Nya former för församlingsliv – Avicii-mässor, dansgudstjänster m.m.
Föreläsare Sven Milltoft, kyrkoherde
Mötesplats Storgatan 7, t-bana Östermalmstorg

Programansvarig Britt Olofsdotter

Tid Sex onsdagar 28/9–2/11

Grupp 1 kl. 13.00–14.00

Grupp 2 kl. 14.15–15.15

Obs! 28/9 kl. 13.00–15.15, gäller båda grupperna

Avgift 900 kr

Grupp 1 *Arrangemang nummer* 222120

Grupp 2 *Arrangemang nummer* 222130

Film

Filmklassiker från Weimarrepublikens expressionistiska period

Weimareran innebar bland annat en kulturell blomstring inom litteraturen, konsten och inte minst filmen. Regissörer som Fritz Lang, G.W. Pabst, F.W. Murnau och Ernst Lubitsch skapade filmer som har blivit klassiker inom olika genrer: expressionism, naturromantiska filmer och halvdokumentära filmer. När Hitler kom till makten förbjöds många av filmerna, och flera filmmakare och skådespelare lämnade landet.

30/9 Pandoras ask.

Georg Wilhelm Pabst, Tyskland 1929

Filmen skildrar hur en ung kvinna bringar män, som attraheras av henne, i fördärvet. Det är inte hennes avsikt; hon är oskuldsfull med aptit på livet och agerar utan tanke på följderna. Handlingen är dramatisk, våldsamt och erotiskt frispråkig. Den censurerades i många länder. Men den har sedan uppnått klassikerstatus och skådespelaren Louise Brooks har blivit legendarisk.

7/10 Dr Caligaris kabinett.

Robert Wiene, Tyskland 1920

Den mardrömsliknande berättelsen om hypnotisören doktor Caligari, som använder sig av en somnambul, dvs. en man som befinner sig i ett hypnotiskt tillstånd, för att utföra mord. Den tyska expressionismens stora verk, Robert Wienes klassiker har inspirerat konstnärer i alla kategorier i snart ett helt sekel. Före filmen håller författaren och kritikern **Torbjörn Elensky** en föreläsning om den tyska expressionismen och dess genomslag inom filmkonsten.

21/10 Dr Mabuses testamente.

Fritz Lang, Tyskland 1933

Den geniale men galne doktor Mabuse vårdas på mentalsjukhus. I världen utanför begås avancerade brott, som gäckar polisen. Från sjukhuset styr Mabuse genom hypnotism och briljant manipulation den undre världen, trots att han till synes inte har någon kontakt med den. *Dr Mabuses testamente* bannlystes i Tredje riket och blev Fritz Langs sista film innan han flydde landet, efter att propagandaministern Joseph Goebbels försökt anställa honom. Före filmen föreläser **Torbjörn Elensky** om sin essä *Dr Mabuses ansikte* (Faethon 2022) och om Fritz Langs filmskapande.

28/10 Det heliga berget/Der heilige Berg.

Arnold Fanck, Tyskland 1926

Det heliga berget är en tysk s.k. bergsfilm, dvs. den utspelar sig i alpmiljö, med Leni Riefenstahl,

Luis Trenker och Frida Richard i huvudrollerna. Filmen handlar om en dansös som träffar och blir kär i en ingenjör som bor i en stuga i bergen. Och om hur en ny vänskap misstolkas som kärlek. När ingenjören ser henne trösta sin vän oskyldigt, tror han felaktigt att hon förråder honom.

4/11 Golem. Paul Wegener

och Henrik Galeen, Tyskland 1920

Der Golem är en delvis förlorad tysk stum skräckfilm från 1920. Den är inspirerad av en judisk folksaga, den vanligaste versionen av berättelsen som involverade 1500-talets rabbi Judah Loew ben Bezalel, som skapade Golem för att skydda sitt folk från antisemiter.

Filmen är den tredje i en trilogi producerad av Wegener.

11/11 Varieté.

Ewald André Dupont, Tyskland 1925

Cirkusakrobaten Boss Huller driver, efter en olycka i manegen, en liten karnevalsattraktion med sin fru. En förtjusande främling dyker upp och Boss insisterar på att de ska ta in henne som dansös. De utvecklar tillsammans ett trapetsnummer, men Boss blir även förälskad i kvinnan. Senare får Boss dessutom en kärleksrival. Filmen är en nyrestaurerad version från 2015, med musik av bandet Tiger Lillies.

Programansvariga Kenneth Abrahamsson och Ingemar Björklund

Tid Sex fredagar kl. 11.00–14.00:

30/9, 7/10, 21/10–11/11

Lokal Zita Folkets Bio, Birger Jarlsgatan 37

Avgift 950 kr

Arrangemang nummer 222140

Historia/Kulturhistoria

Vad är judiskt?

En historisk exposé.

Diasporan, Förintelsen och Jerusalem är tre begrepp som vi ofta förknippar med det judiska. Begrepp som antisemitism och terrorism förekommer ofta kopplade till olika judiska sammanhang. Fred i Mellanöstern är prioriterat av USA:s presidenter. Den under århundraden långa diasporan ledde för ett växande antal judar, på grund av antisemitism och pogromer i olika länder, till invandring till Palestina. Många valde att stanna kvar i sina hemländer, t.ex. i USA och Sverige. Efter Förintelsen ökade invandringen dramatiskt från flera världsdelar till den nybildade staten Israel.

28/9 Antisemitism ur ett historiskt och samtida perspektiv

Föreläsare Henrik Bachner, fil.dr i idéhistoria, forskare med inriktning på antisemitism

29/9 Jerusalem, den eviga staden och den eviga striden?

Föreläsare Anders Persson, universitetslektor i samhällsvetenskap, Linnéuniversitetet

13/10 Judendom – vad är det? Ras, religion eller något annat?

Föreläsare Ute Steyer, rabbin, Stockholms judiska församling

20/10 Judarnas historia i Sverige – från Aaron Isaac till idag

Föreläsare Carl Henrik Carlsson, fil.dr i historia, forskare vid Hugo Valentin-centrum, Uppsala universitet

27/10 Diasporan – historien och varför flyttar inte alla till Israel?

Föreläsare Lars Dencik, professor emeritus i socialpsykologi, Roskilde universitet

Obs! Föreläsningsserien spelas också in. Du kan antingen boka plats på Biografen Sture eller följa serien på distans. Välj det arrangemangsnummer som passar bäst. Kostnaden är densamma oavsett vilken form du väljer.

Programansvarig Kerstin Bjellerup
Tid Fem föreläsningar kl. 14.45–16.30:
onsdag 28/9 samt torsdagarna 29/9, 13/10–27/10
Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41
Avgift 600 kr
Arrangemang nummer 222150, bokad plats på Biografen Sture.
Arrangemang nummer 222151, inspelade föreläsningar, som blir tillgängliga två arbetsdagar efter angivet föreläsningsdatum och som kan ses t.o.m två veckor efter avslutad serie.

Japansk kultur

Många är fascinerade av japansk estetik och kultur. Vi har sett Kurosawas våldsamma och expressiva filmer, vi beundrar den lätta, minimalistiska arkitektur som vi uppfattar som japansk, och vi vet att trädgårdskonsten strävar mot harmoni. Med tre nya fristående föreläsningar följer vi upp vårens Japanserie där avsnitten om kultur blev särskilt uppskattade. Två av vårens föreläsningar spelades in och kan ses digitalt, se nedan.

17/10 Japanska trädgårdar

Den japanska trädgårdskonsten har kopplingar till religion och olika tankevärldar och har förändrats under olika perioder i Japans historia.
Föreläsare Kristina Fridh, forskare och professor i inredningsarkitektur på Konstfack

24/10 Japansk arkitektur

Vad särskiljer japansk arkitektur från kinesisk och västerländsk?
Föreläsare Leif Brodersen, arkitekt och professor i arkitektur, Kungliga Tekniska högskolan

31/10 Japansk film – inte bara Kurosawa

Tradition och modernitet i den japanska filmen.
Föreläsare Trond Lundemo, professor i filmvetenskap, Stockholms universitet

Programansvariga Cecilia Bäcklander och Eva Klint

Tid Tre måndagar kl. 9.30–11.15:
17/10, 24/10, 31/10

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41
Avgift 360 kr
Arrangemang nummer 222160

Digitala föreläsningar

Vårens två kulturföreläsningar om litteratur och teceremonin spelades in och vi erbjuder dem digitalt.

Modern japansk litteratur

Andra världskriget gick som ett svärdshugg genom det litterära Japan och delar författarna i för- och efterkrigsgenerationer. Och aldrig mötas de två.
Föreläsare Yukiko Duke, kulturjournalist, översättare, författare och programledare

Teceremonin som fenomen

Mycket av det vi idag ser som ”typiskt japanskt” – minimalismen i till exempel hus, järnsmide och keramik – har formats ur teceremonin.
Föreläsare Yukiko Duke

Avgift 150 kr för två digitala föreläsningar
Arrangemang nummer 222161

Konst

Konstakademien – influencer sedan 1700-talet

Vi besöker en av Sveriges mest betydelsefulla konstinstitutioner – Konstakademien. Det fullständiga namnet är *Kungl. Akademien för de fria konsterna*, bildad år 1735 och den äldsta av Sveriges kungliga, nationella akademier. Den har haft stort inflytande på utvecklingen av konsten

genom historien fram till idag och var den första akademien i Europa att erbjuda kvinnor en konstskola. Vi får en unik inblick i Konstakademiens arbete och dess samlingar. Efter besöket kan vi på egen bekostnad fika tillsammans i caféet.

Max 24 deltagare.

21/9 Aktuell utställning

Konstakademien ordnar utställningar utifrån skilda teman och utgångspunkter.

Guide Helen Karlsson, koordinator för utställningar och program
Samling Nikehallen, plan 1

28/9 Konstakademiens och husets historia samt konsten i hörsalen

Föreläsare Eva-Lena Bengtsson, tidigare intendent för Konstakademiens samlingar och arkiv
Lokal Hörsalen, plan 2

5/10 Gipserna – stora skulpturmagasinet och svenska originalverk

I Konstakademiens samlingar finns ca 800 skulpturer.

Föreläsare Helen Karlsson
Lokal Nikehallen, plan 1

12/10 Bibliotek och arkiv

Boksamlingarna uppgår till ca 40 000 volymer, både nyutgiven och äldre konstlitteratur. Arkivet innehåller protokoll och handlingar från 1700-talet fram till idag.

Guide Annsofi Lindberg, bibliotekarie
Lokal Biblioteket, plan 1

Programansvarig Anette Gröjer

Tid Fyra onsdagar kl. 14.00–15.00:

21/9–12/10

Lokal Konstakademien, Fredsgatan 12

Entré med hiss: Jakobsgatan 27 C

Avgift 480 kr

Arrangemang nummer 222170

Aktuellt inom konst och design

1. Waldemarsudde 5, 6, 7 oktober

Önningebykonstnärerna från Åland och glaskonstnär Ann Wolff.

Konstnärskolonin i Önningeby på Åland var verksam mellan 1886–1914. Utställningen lyfter fram ett stort antal av de svenska och finländska Önningebymålarnas allra främsta verk från landsbygden och den åländska skärgården, men även vänporträtt och fotografier från livet i konstnärskolonin visas.

Glaskonstnär Ann Wolffs konstnärskap

sträcker sig över en tidsperiod på mer än 60 år och omfattar en mängd visuella uttryck, material och tekniker. I utställningen presenteras ett hundratal av hennes senare verk i form av skulptur, glaskollage, teckningskonst, måleri och fotografi.

Föreläsare Elisabet Hedstrand, intendent, museipedagog, Waldemarsudde/
Cecilia Gottfridsson, konstpedagog

2. Nationalmuseum 12, 13, 14 oktober

Hovkulturen i Europa under 1500- och 1600-talen.

Rikedom och makt i 1500-talets Europa diskuteras. Vad samlade man på och hur har konstföremålen kommit till Nationalmuseum? Vi ser konstföremål av keramik, glas, textil och silver av högsta kvalitet ur Nationalmuseums samlingar.

Nya handelsvägar till olika kontinenter upptäcktes under 1500- och 1600-talen. De koloniala intressena följde i spåren av upptäcktsresorna. Vi ser hur smak och skönhetsideal skildras i några av tidens porträtt, då stilidealen kom från olika maktcentra i Europa.

Föreläsare Helén Hallgren Archer, intendent Nationalmuseum/
Karin Olsson Trollmo, konstpedagog
Mötesplats Skulpturgården på entréplanet

3. Nationalmuseum 19, 20, 21 oktober

Giorgio Vasaris teckningar och Christer Strömholms fotografier från Paris.

Giorgio Vasari var en av de mest framträdande kulturpersonligheterna i 1500-talets Italien och känd som konstnär, arkitekt och författare till boken *Berömda renässanskonstnärers liv*.

I utställningen visas runt hundra verk av italienska renässanskonstnärer från 1300–1500-talen. Verk från Nationalmuseums egna samlingar kompletteras med ett större antal inlån från främst Louvren, som Nationalmuseum haft nära samarbete med i utställningsprojektet.

Christer Strömholms fotografier från Paris på 1940-, 1950- och 1960-talen visas i höstens utställning. Den fokuserar på Strömholms stora produktion av porträtt av svenska och internationella konstnärer och kulturpersonligheter.

Utställningen är kurerad av sonen Joakim Strömholm och Anna Nilsson.

Föreläsare Helén Hallgren Archer/
Staffan Redin, konstnär

4. Waldemarsudde 26, 27, 28 oktober

Isaac Grünewald – konst och teater och Prinsens salong.

Höstens stora utställning visar bredden och mångsidigheten i Isaac Grünewalds rika konstnärskap. Här presenteras måleri, förstudier till

offentliga utsmyckningar, till scenografier inom opera och balett, kostymteckningar, konsthantverk, design, illustrationer och film. I Prinsens salong presenteras betydelsen av Prins Eugens engagemang i tidens konstliv vid sekel-skiftet 1900. Vi ser några exempel ur hans privata konstsamling.

Föreläsare Elisabet Hedstrand/
Cecilia Gottfridsson

Max 20 deltagare per grupp.

Producent för programserien

Helén Hallgren Archer

Programansvarig Eva Elfgrén

Avgift 900 kr, exklusive ev. entréavgifter

Entréavgifter endast kortbetalning.

Tid Fyra onsdagar 5/10, 12/10, 19/10, 26/10:

Grupp 1 kl. 12.00–13.30

Arrangemang nummer 222180

Grupp 2 kl. 14.00–15.30

Arrangemang nummer 222185

Fyra torsdagar 6/10, 13/10, 20/10, 27/10:

Grupp 3 kl. 12.00–13.30

Arrangemang nummer 222190

Grupp 4 kl. 14.00–15.30

Arrangemang nummer 222195

Fyra fredagar 7/10, 14/10, 21/10, 28/10:

Grupp 5 kl. 12.00–13.30

Arrangemang nummer 222200

Grupp 6 kl. 14.00–15.30

Arrangemang nummer 222205

Litteratur

Litterär scen på Sturebiografen

På den litterära scenen fortsätter vi vår resa genom skilda författarskap. Nya samtalsledare är kulturjournalisten och översättaren *Yukiko Duke* och *Alexandra Borg* som är lektor i nordiska språk. Återkommer gör förläggaren och journalisten *Svante Weyler*, kritikern *Lotta Olsson* och docenten i engelska *Catherine Dahlström*. Det blir fem måndagseftermiddagar på Sturebiografens scen.

3/10 Är **John Ajvide Lindqvist** Sveriges Stephen King? Skräckgenren är älskad av många och har klassiska anor, men är ömsom hyllad och föraktad. *Lotta Olsson* grillar *John Ajvide Lindqvist* om hur det står till med genren och om hur skräcken kan få fäste i gränder och hamn i den lilla östersjöstaden Norrtälje, dessutom i en roman med titeln *Vänligheten*.

10/10 Nu kommer **Negar Naseh** med en stor roman om landet där hon har sina rötter. Hon är läkare och författare och samtalar med *Catherine Dahlström* om Iran, revolutionen, shahen och exilen som hon skildrar i sin tredje bok *En handfull vind*.

17/10 **Kjell Westö** är välkänd i Sverige inte minst genom den magnifika romanen *Tritonus* där musik och liv flätas samman. I höst kommer *Åren: Två bröder berättar*, där **Kjell** och **Mårten Westö** minns och skildrar en värld i förvandling från 60-talet till idag. Tillsammans med *Yukiko Duke* samtalar bröderna om samhället, musiken och kärleken.

24/10 Det är hundra år sedan *Marcel Proust* dog. Under halva den tiden har **Carl-Johan Malmberg** umgåtts med *På spaning efter den tid som flytt* och nu har han sammanfogat sina studier i ett 600-sidigt hyllningsverk till Prousts roman. *Alexandra Borg* samtalar med *Malmberg* om *Lyckans gåta*.

31/10 **Ia Genberg** tokhyllades för *Detaljerna* som kom ut under våren. Flera recensenter hoppades att detta fjärde verk skulle innebära ett välförtjänt genombrott för henne. I romanen ligger en kvinna nerbäddad i feber och möter i halvvala viktiga människor ur livet. *Svante Weyler* samtalar med författaren.

Programansvariga Cecilia Bäcklander
och Catherine Dahlström

Tid Fem måndagar kl. 14.45–16.30: 3/10–31/10

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41

Avgift 600 kr

Arrangemang nummer 222300

Innan ridån går upp

Sorlet från foajén har avtagit. En förväntansfull tystnad sprider sig i salongen. Det prasslas här och där, någon harklar sig och mobiltelefonerna stängs av. Publikens uppmärksamhet är riktad mot scenen där dramat snart utspelar sig. Men vad händer på teatern innan publiken tar plats? Serien belyser hur olika yrkesgrupper arbetar – innan ridån går upp.

5/10 Om text och teater

Föreläsare *Sven Hugo Persson*, dramaturg, översättare, textförfattare, kulturjournalist som arbetat med teater, radio och tv.

12/10 Från pjäsval till premiär, hur blir delarna en helhet?

Föreläsare *Martha Vestin*, regissör, tidigare professor vid Dramatiska Institutet, nuvarande Stockholms konstnärliga högskola

19/10 Platsen för dramat

Om scenografi, om nuet, om helhetsbilden och publiken.

Föreläsare Ulla Kassius, scenograf inom film, teater och opera

26/10 Teaterkostym genom tiderna

Kostym som en del av dramat, design som dramatiskt uttryck.

Föreläsare Marianne Carlberg, kostymdesigner, scenograf, fil.kand. i modevetenskap

2/11 Den dramatiska texten – vad gör den verkningsfull?

Vilka är hemligheterna? Vilka är ”the Tricks of the Trade”? Dramaturgen har den dramatiska texten som specialitet och kallas ibland för ”teaterns minne”. Dramaturgen arbetar med dramatikern för att få fram en verkningsfull och effektiv pjäs, och med regissören för att få fram en verkningsfull föreställning.

Föreläsare Henrietta Hultén, mångårig dramaturg vid Radioteatern och Malmö stadsteater

9/11 Att forma en roll som gestaltar dramat

Föreläsare Marika Lagercrantz, skådespelare och regissör

Programansvarig Kerstin Bjellerup

Tid Sex onsdagar kl. 10.30–12.15:

5/10–9/11

Lokal Norrmalmskyrkan, Norrtullsgatan 37

Avgift 720 kr

Arrangemang nummer 222310

Utmanande franskspråkig litteratur

De kan ha rötter i Guadeloupe, Kanada, Belgien eller Normandie. De kan skildra döden i en mangroveskog, depressioner i inrökta hotellrum eller klassamhället som det framträder i den egna familjehistorien. I sex föreläsningar tar vi tempen på nutida franskspråkig litteratur och uppmärksammar stjärnor som Houellebecq, Ernaux och Condé, men också andra författarskap som är väl värda att lära känna.

7/11 Michel Houellebecq

Frankrikes litterära ”enfant terrible” och provokatör.

Föreläsare Ida Westin, utvecklingsledare, Stockholms stadsbibliotek

14/11 Annie Ernaux

Nu omhuldad och känd för sina självbiografiska romaner.

Föreläsare Margareth Wijk, docent i franska, Lunds universitet

21/11 Diane Meur

Belgisk författare verksam i Paris, aktuell med *Mendelssohnkartan*.

Föreläsare Joachim Forsgren, översättare, Stockholm

28/11 Maryse Condé

Prisbelönt romanförfattare, kritiker och dramatiker från Guadeloupe.

Föreläsare Christina Kullberg, professor i fransk och franskspråkig litteratur, Uppsala universitet

5/12 Nancy Huston

Brittisk/kanadensisk romanförfattare, bosatt i Paris.

Föreläsare Alice Duhan, forskare i fransk och franskspråkig litteratur, Stockholms universitet

12/12 Roland Buti

Historiker och prisbelönt schweizisk romanförfattare, aktuell med *Torkans år* (2018).

Föreläsare Benita Funke, kulturråd Schweiziska ambassaden, Stockholm

Programansvariga Catherine Dahlström och Françoise Sule

Tid Sex måndagar kl. 14.45–16.30: 7/11–12/12

Lokal Katasalen, ABF-huset, Sveavägen 41

Avgift 720 kr

Arrangemang nummer 222320

Musik

Levande jazzhistoria

Jazzen i historiskt och konstnärligt sammanhang. I höstens serie speglas och analyseras jazzhistorien utifrån sex diskussionsfrågor, som ofta har framförts av seriens deltagare genom åren. Ulf Johansson Werre spelar, berättar och tar fram förklarande musikexempel och låter oss komma under ytan på jazzens olika ingredienser och uttryck. De sex föreläsningarnas diskussionsämnen ger en spännande och samlad bild av jazzhistorien där analyserna sätts in i ett historiskt och konstnärligt sammanhang för att ge en kunskap om hur de olika epokerna har utvecklats. Vid två tillfällen presenteras en gäst som samspelar med Ulf i ord och ton.

26/9 Hur byggs jazzens olika former upp?

3/10 Vilka gemensamma drag respektive olikheter finns mellan stilarter?

10/10 Vad är sväng? Finns det olika sätt att skapa sväng?

17/10 Vilken betydelse har bluesen för olika epoker?

7/11 Hur har den arrangerade jazzen utvecklats?

14/11 Hur kan man åstadkomma högklassig musik utan repetitioner och noter?

Föreläsare Ulf Johansson Werre, jazzmusiker, med.dr h.c., Uppsala universitet
Programansvarig Anita Kruckenberg
Tid Sex måndagar kl. 12.15–14.00:
26/9–17/10 samt 7/11, 14/11
Lokal Norrmalmskyrkan, Norrtullsgatan 37
Avgift 840 kr
Arrangemang nummer 222330

Poeter och gycklare ur den svenska visskatten

Obs! Serien är en repris från våren 2022.
I föreläsningsserien möter vi sex författaröden som alla har satt djupa spår i den svenska 1900-talskulturen. De kom var och en att ge en högst unik bild av Sverige och ”det svenska” under en tid av framryckande modernitet. Alla hade ett nära förhållande till musiken. Hur formades deras liv och litterära konst?
Johanna Broman Åkesson berättar och gestaltar i ord, toner och bilder.

26/9 Stänk och flikar – Gustaf Fröding

5/10 Fridolins lustgård – Erik-Axel Karlfeldt

12/10 Svarta ballader – Dan Andersson

19/10 En katt bland hermelinerna – Karl Gerhard

26/10 En döddansares visor – Nils Ferlin

2/11 Samling kring Rosenblom – Ulf Peder Olrog

Föreläsare Johanna Broman Åkesson, fil.dr i musikvetenskap, Stockholms universitet
Programansvarig Anita Kruckenberg
Tid Sex föreläsningar kl. 14.45–16.30: måndag 26/9 samt onsdagarna 5/10–2/11
Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41
Avgift 840 kr
Arrangemang nummer 222340

Operans sångarstämmor

Operasångare klassificeras som bekant efter sina röstfack: sopran, mezzosopran och alt för kvinnostämmor – tenor, baryton och bas för mansstämmor. Verkligheten är förstås mera

sammansatt än så, och historiskt sett har fördelningen inte alltid varit densamma. De sex föreläsningarna belyser vad som kännetecknar en given operastämma men också vilka varianter som förekommer och hur roll- och röstfack kombineras. Fyra kända svenska operasångare föreläser om sina egna fack. Serien inleds med ett övergripande perspektiv och avslutas med en blick bortom de traditionella röstfacken.

28/9 Röstfackens historiska utveckling och (godtyckliga?) indelning

Föreläsare Nils-Göran Olve, tidigare ordförande för Kungliga Operans publikförening Operavännerna

5/10 Mezzosopran och alt – sekundant, modersfigur eller rival?

Föreläsare Anna Larsson, hovsångare

12/10 Bas, baryton, basbaryton – fadersfigur eller buse?

Föreläsare John Erik Eleby, operasångare

19/10 Sopran – hjältinna och förstafiol?

Föreläsare Lena Nordin, hovsångare

26/10 Tenor – hjälte, försteälskare och kanske offer?

Föreläsare Michael Weinius, operasångare

2/11 Könsöverskridande rollfack och stämmor – kastrater, byxroller och countertenorer

Föreläsare Tiina Rosenberg, professor i teatervetenskap, Stockholms universitet samt tidigare rektor för Konstuniversitetet i Helsingfors

Obs! Föreläsningsserien spelas också in. Du kan antingen boka plats på Biografen Sture eller följa serien på distans. Välj det arrangemangsnummer som passar bäst. Kostnaden är densamma oavsett vilken form du väljer.

Programansvarig Lars Fant
Tid Sex onsdagar kl. 12.30–14.15:
28/9–2/11

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41
Avgift 840 kr
Arrangemang nummer 222350, bokad plats på Biografen Sture.
Arrangemang nummer 222351, inspelade föreläsningar, som blir tillgängliga två arbetsdagar efter angivet föreläsningsdatum och som kan ses t.o.m två veckor efter avslutad serie.

Wienklassicismens musik i verklighet och myt

Haydns, Mozarts, Beethovens och Schuberts musik upphör aldrig att tjusa och fascinera, och ibland roa, oro eller till och med provocera. Men vad är det egentligen som är ”wienklassiskt” i deras musik? Vilken är deras plats i förhållande till sin omvärld? Hur har synen på dem och deras verk förändrats med tiden? Och på vilket sätt angår oss musiken idag? Vi får möjlighet att komma tonsättarna och deras samtid in på livet, men också att kritiskt bedöma hur deras musik har kommit att betraktas av både deras samtid och eftervärlden.

29/9 Hur klassiskt är egentligen det klassiska?

Från barock och klassicism – och om vårt behov av etiketter. Klassicism i bildkonst, litteratur och musik. Wien i förhållande till andra musikstäder.

6/10 ”Jag var tvungen att vara originell” – kring Haydn och Mozart

Joseph Haydn och Wolfgang Amadeus Mozart definierar den wienklassiska stilen med skilda liv och förutsättningar: som trogen hovkompositör och som osäkert fri företagare.

13/10 ”Hur avundsvärd är inte din lott!” – kring Beethoven och Schubert

Två livsöden, två vägar, två temperament som på var sitt sätt leder musiken in i 1800-talet och romantikens värld.

20/10 I skuggan av de största – Boccherini och alla de andra

De stora mästarna har förstås kollegor och konkurrenter, som i många fall till och med var mer kända och uppskattade under sin livstid. Vilka guldkorn har vi försummat när det mest är de fyra största som fått stå i rampljuset? Och vart tog kvinnorna vägen?

27/10 Wienklassicismen i Sverige

En lite annorlunda ”klassicism” blomstrar i det gustavianska Stockholm, där internationellt kända musiker som Naumann, Kraus och Vogler väljer att arbeta i sällskap med svenska personligheter som Johan Wikmansson och Anders Wesström.

3/11 Wienklassikerna och eftervärlden

Musikens ”wienklassicism” har både idealiserats, missförstått, ifrågasatts och återupptäckts i omgångar under de senaste 200 åren. Och ännu har vi inte upptäckt allt ...

Obs! Föreläsningsserien spelas också in. Du kan antingen boka plats på Biografen Sture eller följa serien på distans. Välj det arrangemangsnummer som passar bäst. Kostnaden är densamma oavsett vilken form du väljer

Föreläsare Måns Tengné, musikvetare och musikjournalist
Programansvarig Monika Hammar Granberg
Tid Sex torsdagar kl. 9.30–11.15:
29/9–3/11
Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41
Avgift 840 kr
Arrangemang nummer 222360, bokad plats på Biografen Sture.
Arrangemang nummer 222361, inspelade föreläsningar, som blir tillgängliga två arbetsdagar efter angivet föreläsningsdatum och som kan ses t.o.m två veckor efter avslutad serie.

Folkmusikens förvandlingar Från Robert Burns till Bob Dylan

Ingen musikalisk företeelse under 1900-talet har haft ett så genomgripande inflytande som ”folkmusikens pånyttfödelse” – the Folk Revival – en våg som sköljde över stora delar av världen och påverkade alla stora genrer. Den här serien berättar om kärnhistorien – hur brittisk och amerikansk folkmusik ”upptäcktes”, upphöjdes, populariserades, politiserades och gav upphov till ny musik. Följ med på slingriga byvägar i England, upp i amerikanska Appalachernas berg och ut på Söderns dammiga gator. Möt de poeter, akademiker, sångare och spelmän som fångade, färgade och förvandlade musiken. Serien sträcker sig från tidiga folkloristers insamlingsarbeten under 1800-talet till vår egen tids singer/song-writers.

9/11 Upptäckten av ”folket”

16/11 ”Old-time music”

23/11 ”People’s Songs”

30/11 USA:s regionala smältdeglar

7/12 Brittisk revival

14/12 Den stora förvandlingen

Föreläsare Johanna Broman Åkesson, fil.dr i musikvetenskap, Stockholms universitet
Programansvarig Anita Kruckenberg
Tid Sex onsdagar kl. 14.45–16.30:
9/11–14/12

Lokal Biografen Rigoletto, Kungsgatan 16, (9/11 och 16/11), Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41, (23/11–14/12)
Avgift 840 kr
Arrangemang nummer 222370

Musiken i politiken

Musik har kunnat spela en stor roll i skilda politiska sammanhang, och gör så än idag – som identitetsskapare, propaganda, riktad underhållning eller som en sammanhållande kraft. I nationalismens, diktatorers, religioners, ideologiers och rörelsers tjänst. Liksom musik som förtryckts av politiska skäl. Allt ifrån tidigt 1800-tal till idag – både klassisk musik och populärmusik, som Verdi, Leander, Prokofjev, Wiehe, Sibelius och många fler. Detta handlar föreläsningsserien om, med föreläsare vilka alla har skrivit böcker kring sina ämnen.

10/11 Musik och nationalism – från Chopin till Trinidad Steel pan

Föreläsare Stefan Bohman, docent i museologi, tidigare chef för Musikmuseet

17/11 Musik under Hitler och nazismen – från Wagner till Zarah Leander

Föreläsare Stefan Bohman

24/11 Musik under Stalin och kommunismen – från Sjostakovitj till traktorförarens marsch

Föreläsare Stefan Bohman

1/12 Musik och folkrörelserna – från arbetarrörelsen till nykterhetsrörelsen

Föreläsare Stefan Bohman

8/12 Musik under vänstervågen 1968–1980. Diskussioner och musikskapande

Föreläsare Alf Arvidsson, professor i etnologi, Umeå universitet

15/12 Musik, makt och politik idag

Föreläsare Dan Lundberg, professor i musik-etnologi, generaldirektör Musikverket

Programansvarig Stefan Bohman

Tid Sex torsdagar kl. 9.30–11.15:

10/11–15/12

Lokal Biografen Rigoletto, Kungsgatan 16 (10/11 och 17/11), Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41 (24/11–15/12)

Avgift 840 kr

Arrangemang nummer 222380

Mångvetenskap

Fotografier som påverkar

Det finns många foton som har berört och förändrat oss, t.ex. den lilla pojken Alan, 3 år, uppspölad på en strand. Vi möter sex fotografer som berättar om sina liv och sina fotografier. Vad driver dem och hur påverkar oss deras bilder. Kan vi lära oss av dem? Bli bättre fotografer?

28/9 Gå på känsla!

Om att lita på sitt konstnärliga öga och låta tekniken vara underordnad. Att improvisera och anpassa sig efter förutsättningarna på plats. Hur man går från idé till färdig bild. Om nervositet, förväntningar, perfektionism och självkritik.
Föreläsare Nadja Sjöström, fotograf och skådespelare

5/10 Kan vi lita på bilden?

Om att dokumentera samtiden och om bilders trovärdighet. Kan vi lita på bilder idag när det mesta kan manipuleras?
Föreläsare Denny Lorentzen, fotograf och lärare i foto och digital bildredigering

12/10 Att arbeta med reportage och böcker

En berättelse om frilanslivet och om arbetet med reportage, tankar och genomförande. Om svårigheter och glädjeämnen.
Föreläsare Jan Håkan Dahlström, fotograf

19/10 Från symfoniorkester till vildmark

En personlig berättelse i bilder från ett liv bakom kameran, med mångårig verksamhet som fotograf vid Stockholms Konserthus och inom teatern, och där ett stort naturintresse lett till fotoresor med allt ifrån björnfotografering vid ryska gränsen till lejon och elefanter i Afrika.
Föreläsare Jan-Olav Wedin, fotograf

26/10 Historia och nutid samverkar i en fotografisk resa

Genom att lyfta fram starka berättelser och erfarenheter från historien till nutid får vi inte bara de överlevandes historia, de påverkar också vår inre kompass – hur vi kan förbättra våra liv, samhället och villkoren för våra medmänniskor. Det är viktigt att läsa av bilden, att lära sig vad bilden vill förmedla.
Föreläsare Sanna Sjöswärd, författare, föreläsare och fotograf

2/11 Frågvisa fotografier

Att ställa frågor om världen genom att fotografera den, och att ställa frågor till fotografiet för att förstå hur bilden kan berätta om världen, är utgångspunkter i föreläsningen som också

skildrar en personlig resa från fotograf till forskare och tillbaka.

Föreläsare Vendela Grundell Gachoud, forskare och fotograf

Programansvarig Arne Lindqvist

Tid Sex onsdagar kl. 9.30–11.15: 28/9–2/11

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41

Avgift 720 kr

Arrangemang nummer 222390

Apokalyps och utopi

Obs! Serien är delvis en repris från hösten 2021.

Dagens krig och pandemi, kärnvapenhot och klimatkris visar på det apokalyptiska perspektivets aktualitet och utopins betydelse för mänskligt liv. I ett tvärvetenskapligt upplägg belyser föreläsningsserien frågor och teorier kring begreppen apokalyps och utopi.

Tanken att mänskligheten står vid en apokalyptisk avgrund – och kanske inför en mirakulös räddning – förtätas i perioder av kris. Romarikets undergång, medeltidens korståg, digerdöden och 1700-talets blodiga final är exempel på återkommande motiv.

26/9 Ragnarök och Harmageddon

– apokalypsen i de religiösa traditionerna

Föreläsare Sten Skånby, fil.dr i religionshistoria

Hoten mot jorden och universum ur ett naturvetenskapligt perspektiv, från nutid till långt in i framtiden

Föreläsare Magnus Näslund, fil.dr i astronomi

3/10 Apokalypsens objet trouvé?

Föreläsare Anna-Lena Renqvist, fil.dr i kontinental filosofi

Apokalyps och utopi i arkitekturen

Föreläsare Peder Fallenius, fil.dr i konstvetenskap

17/10 "Och en väldig ängel kastade en sten, lik en kvarnsten, i havet"

Föreläsare Nina Weibull, fil.dr i konstvetenskap

"Kaos är granne med Gud"

Föreläsare Johanna Broman Åkesson, fil.dr i musikvetenskap

24/10 Vad vill apokalypsen?

Föreläsare Palle Leth, fil.dr i filosofi

Cornucopia och terminalkris

– ekonomiska framtidsvisioner då och nu

Föreläsare Daniel Berg, fil.dr i ekonomisk historia

Föreläsare Lärare på Senioruniversitetets universitetskurser

Programansvarig Catherine Dahlström

Tid Fyra måndagar kl. 10.00–12.30:

26/9, 3/10, 17/10, 24/10

Lokal Katasalen, ABF-huset Sveavägen, 41

Avgift 550 kr

Arrangemang nummer 222400

Framsteg för klimatet, del I

Klimatfrågan är inte förhandlingsbar. Tvärtom är det en fråga som vi lever med dygnet runt och i all framtid. Vi belyser några områden som spelar roll för det framgångsrika klimatarbetet. Det sker framsteg varje dag. Men vad krävs av näringsliv, politiker och samhälle? Vilken roll har vi själva som samhällsmedborgare?

29/9 Smarta energisystem avgörande

Omställningen av energi- och transportsystemen i Europa sker allt snabbare. Det har inneburit en omfattande vitalisering av europeisk tillverkningsindustri. Vad driver denna utveckling? Hur samspelar industrin, det finansiella systemet och det allmänna, nationellt och på europeisk nivå? *Föreläsare* Bo Normark, industristrateg, InnoEnergy, hedersdoktor, Kungliga Tekniska högskolan

6/10 Globala problem kräver globala lösningar

Det finns ett antal internationella institutioner på klimatområdet. Är systemet för kollektivt beslutsfattande som existerar idag tillräckligt för att säkra nödvändiga framsteg? Vad behöver ändras? *Föreläsare* Folke Tersman, professor i praktisk filosofi, Uppsala universitet, även verksam vid Institutet för framtidsstudier

13/10 Havsbaserad vindkraft en nyckelteknik

Flytande havsbaserad vindkraft kommer på sikt att få en allt större del i den framtida fossilfria energiförsörjningen. Hur ser utvecklingen fram till nu ut? Vilka aviserade utbyggnader globalt finns? Vilken teknikutveckling kan vi förvänta oss och hur fort kommer det att gå?

Föreläsare Marcus Thor, vd Hexicon AB, verksam inom flytande havsbaserad vindkraft

20/10 Tvång eller frivillighet?

Varför uppstår miljö- och andra hållbarhetsproblem och under vilka förutsättningar kan de lösas eller undvikas? Detta kan ske på frivillig väg, t.ex. genom att konsumenter förändrar sitt beteende – men här får politiken också en stor betydelse.

Föreläsare Sverker C. Jagers, professor i statsvetenskap, Göteborgs universitet samt föreståndare för Centre for Collective Action Research (CeCAR).

27/10 Elkraftsystem för ett uthålligt samhälle

Energisystemet genomgår en global omställning. Vi har ett ökande energibehov samtidigt som vi har klimat- och energimål att möta. Hur kan elnätet utvecklas med integrering av ny elproduktion och hur kan vi hitta flexibilitet i elanvändningen? Vad finns det för framtida tekniker inom mikronät, batterilagring samt vind- och solkraft? *Föreläsare* Lina Bertling Tjernberg, professor i elkraftnät, Kungliga Tekniska högskolan

3/11 Med fysikalisk kemi kan man göra vad man vill

En berättelse om solcells forskning från genombrottet med kemiska solceller till dagens hetaste forskningsområde med perovskitsolceller. *Föreläsare* Anders Hagfeldt, professor i fysikalisk kemi, rektor, Uppsala universitet

Obs! Föreläsningsserien spelas också in. Du kan antingen boka plats på Biografen Sture eller följa serien på distans. Välj det arrangemangsnummer som passar bäst. Kostnaden är densamma oavsett vilken form du väljer.

Programansvariga Alarik Arthur, Lisa Öberg, Siv Leth och Mats Bodin

Tid Sex torsdagar kl. 12.30–14.15:
29/9–3/11

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41
Avgift 720 kr

Arrangemang nummer 222410, bokad plats på Biografen Sture.

Arrangemang nummer 222411, inspelade föreläsningar, som blir tillgängliga två arbetsdagar efter angivet föreläsningsdatum och som kan ses t.o.m två veckor efter avslutad serie.

Etiken, kroppen och tekniken

Vi lever i en tid av förändringar med ingreppen i våra kroppar, friheten och ofriheten att styra över liv och död och de många diagnostiseringarna av våra själsliga tillstånd. Två filosofer och en etnolog lägger här dessa fenomen under luppen och ställer frågor. Kan samhället hitta en genomtänkt moralisk grund för skillnaden i synen på rätten att döda när det gäller abort och dödshjälp? Hur ser gränserna ut för reproduktiva tekniker ur etiska, normativa och sociala perspektiv? Hur påverkas den enskilda människan av den snabba ökningen av psykiatriska diagnoser, och vad innebär den för samhället?

7/11 Abort – en diskussion utifrån ett perspektiv av normativ etik

Abort är en laglig rättighet i vårt land. Dödshjälp är ett brott och straffas som mord. Hur har samhället tänkt? Går det att finna en genomtänkt moralisk grund för skillnaden i synen på abort och dödshjälp, genom att orientera sig utifrån en normativ etik? I föreläsningen ligger fokus på abort.

Föreläsare Torbjörn Tännsjö, professor emeritus i praktisk filosofi, författare och debattör

14/11 Dödshjälp (eutanasi) – en diskussion utifrån ett perspektiv av normativ etik

I den andra föreläsningen, om hur vi kan söka en genomtänkt moralisk grund för skillnaden i samhällets syn på abort och dödshjälp, ligger tyngdpunkten på dödshjälp. Inför föreläsningarna kan Tännsjös *Grundbok i normativ etik* tjäna som en introduktion.

Föreläsare Torbjörn Tännsjö

21/11 Psykiatriska diagnoser som smittar – vad innebär det egentligen att få en diagnos?

Många psykiatriska diagnoser har ökat snabbt i Sverige. Sällsynta diagnoser, som autism och könsdysfori, har ökat extremt snabbt. Andra, som ADHD och utmattningssyndrom, har blivit närmast normala i kraft av sin omfattning. Vad beror det på? Vad innebär det att få en psykiatrisk diagnos?

Föreläsare Fredrik Svenaeus, professor i filosofi, författare till bl.a. *Homo patologicus: medicinska diagnoser i vår tid*

28/11 Surrogatmoderskap i en globaliserad värld – kulturkrockar och divergerande normer

Allt fler svenska medborgare reser till bl.a. Georgien, Ukraina och USA för att på laglig väg få barn med hjälp av en surrogatmoder. Ett lapp-täcke av lagar skapar olika situationer för olika inblandade. Kriser som covid-19-pandemin och Rysslands invasion av Ukraina både belyser och förstärker sårbarheten som finns i nuvarande system. Utifrån ett aktuellt forskningsläge diskuterar föreläsaren etiska, personliga och sociala konsekvenser.

Föreläsare Jenny Gunnarsson Payne, professor i etnologi, som bl.a. skrivit om reproduktiva tekniker i en globaliserad värld, och deras etiska och sociala konsekvenser

Programansvarig Helene Carlback

Tid Fyra måndagar kl. 9.30–11.15: 7/11–28/11

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41
Avgift 480 kr

Arrangemang nummer 222420

Om minnet och minnen

Vad händer i hjärnan när den sorterar ut vad som ska läggas på minnet? Vilka faktorer har betydelse? Varför ertsar sig vissa händelser kvar för evigt? Varför kan människor minnas samma händelser helt eller delvis olika? Hur kommer det sig att lukter får oss att minnas? Kan man öva upp minnet? Vad gör tiden med minnet och minnen?

7/11 Hur fungerar minnet?

Vilka typer av minnessystem finns? Var i hjärnan lagras minnen och hur sker det? Finns det skillnader mellan mäns och kvinnors minne? Mellan yngres och äldres? Varför kan människor som upplevt samma händelse ge helt olika bild av det som skedde? Kan hjärnskador ge ledtrådar till hur minnet fungerar?

Föreläsare Agneta Herlitz, professor i psykologi, Karolinska institutet

14/11 Våra minnen och sinnen

En doft kan förflytta oss tillbaka i tiden. Luktminnet har ett snabbspår till våra känslor och luktminnen är mer förknippade med barndomen än både syn- och hörselminnen. Även den känslomässiga laddningen i en händelse spelar stor roll för om den bevaras i minnet eller inte.

Föreläsare Maria Larsson, professor i psykologi, Stockholms universitet

21/11 Det påverkbara minnet

Vad som lagras i minnet påverkas av yttre och inre omständigheter. Mycket från vardagen glöms bort. En del minnen är svåra att plocka fram igen. Annat minns vi lätt. Hur väljs det ut som läggs på minnet? Minnen kan förvrängas, manipuleras eller blockeras. Hur långt tillbaka i livet kan vi minnas?

Föreläsare Torun Lindholm Öjmyr, professor i psykologi, Stockholms universitet

28/11 Att minnas för att lära

Vad fastnar? Vad försvinner? Hur bär sig minnesmästarna åt för att rabbla decimaler i det oändliga? Kan man öva upp minnet? Arbetsminnet och långtidsminnet har en central betydelse för lärandet och kan tillsammans med det semantiska minnet och bildminnet förbättra lärandet.

Föreläsare Niklas Ericsson, fil.dr i historia, lektor Tibble gymnasium

5/12 Mellan då, nu och sedan

Vad händer med minnen när tiden går? Kan år som går ge gamla minnen ny gestalt? Vad händer när historien skrivs om? Vad innebär begreppen

individuellt minne och kollektivt minne? Har vi som individer ett ansvar för att tillsammans med andra bevara och bära vidare det förflutna?

Föreläsare Hans Ruin, professor i filosofi, Södertörns högskola

Programansvariga Inger Florin och Ulla Kindenberg

Tid Fem måndagar kl. 14.45–16.30:

7/11–5/12

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41

Avgift 480 kr

Arrangemang nummer 222430

Ordning och kaos, del II

Finns det något tema som ger ett tydligare uttryck för vår tids strömningar än detta? Vad betyder begreppen och hur förhåller de sig till varandra inom olika vetenskapliga discipliner, litteratur, dramatik och konst? Är det en ”naturlag” att vi människor vill se mönster och samband och skapa ordning för att förstå och kunna handskas med livet? Gör ordning oss lyckliga? Hur påverkas begreppen i en tid av enorma förändringar inom samtliga livsområden i stort och smått – från yttre rymden till den enskilda människans livssituation?

9/11 Kaos och kosmos inom astronomin

Föreläsare Jesper Sollerman, professor i astronomi, Stockholms universitet och vetenskapsjournalist

16/11 Ordning och kaos i litteraturen

Berättelser utgör verktyg för att skapa ordning. Så vad händer när litteraturen vägrar tillhandahålla denna ordning? I litteraturens kaos blottas formens nyckelroll. Vi utforskar hur kaos och ordning förhåller sig till innehåll och form och kommer därmed in på några filosofiska funderingar.

Föreläsare Frida Beckman, professor i litteraturvetenskap, Stockholms universitet

23/11 Konsten som ordningens kaos

Kaoset har alltid varit konstens viktigaste drivkraft. På vilket sätt har konsten försökt att förvandla kaoset till ordning? Blev dessa försök lyckade?

Föreläsare Svetlana Svensson, fil.dr i konstvetenskap, Stockholms universitet

30/11 Ordning och kaos i dramatiken

Dramatik bygger på kaos, ur vilket konflikter uppstår som ska lösas för att uppnå ordning. Detta gäller för den stora världsdramatiken och

för enkla folklustspel. Med hjälp av Schillers estetiska idéer och några klassiska och moderna exempel ska vi undersöka dramatikers sätt att skapa (någon) ordning.

Föreläsare Willmar Sauter, professor emeritus i teatervetenskap, Stockholms universitet

7/12 Hopp när livet rämjar

Förlusternas tid, exempelvis från aktivt yrkesliv med inrutade rutiner till pensionärens frihet – allvarliga sjukdomar, vänner och anhörigas död.

Föreläsare Liria Ortiz, legitimerad psykolog och psykoterapeut

14/12 Tid för tillit och trygghet

Tre faktorer som var för sig och tillsammans påverkar balansen mellan ordning och kaos.

Föreläsare Bodil Jönsson, professor emerita i fysik, Lunds universitet

Programansvarig Helga Messel

Tid Sex onsdagar kl. 9.30–11.15: 9/11–14/12

Lokal Biografen Saga, Kungsgatan 24 (9/11),

Biografen Rigoletto, Kungsgatan 16 (16/11),

Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41 (23/11–

14/12) Obs! De olika lokalerna.

Avgift 720 kr

Arrangemang nummer 222440

Naturvetenskap

Nobelprisen i naturvetenskap och Samhället

Begreppet *upptäckt* är centralt i Alfred Nobels definition av kriterier för de naturvetenskapliga Nobelprisen. Valen av pristagare har generellt varit framgångsrika och de har kommit att belysa ämnens kraftfulla utveckling i tiden. En dokumentation av denna utveckling är central då vetenskap och teknik är primära drivkrafter i samhällets utveckling, såväl regionalt som globalt. Relationen mellan dynamiken i naturvetenskapernas kunskapsstillväxt och relationen till det alltmer globala samhällets utveckling kommer att belysas. Det handlar både om förutsättningarna för hur kunskap skapas men också om hur denna kunskap kommer till användning i samhällen av olika karaktär. Ämnesområdet är stort och profiler hos presentationerna i serien kommer att styras av de utvalda föredragshållarnas speciella intresseområden. Globala förskjutningar av centra för vetenskapsutveckling och hantering av vetenskapliga fakta i det moderna mediasamhället är anknutna centrala frågor, liksom frågan om vilken auktoritet det ger att tala i vetenskapens namn.

26/9 Förskjutningen i nationell hegemoni för naturvetenskaplig forskning i samband med de två världskrigen

Föreläsare Erling Norrby, professor emeritus i virologi, Karolinska institutet, associerad forskare vid Centrum för Vetenskapshistoria

3/10 Nobelprisen och vägen till nytta för Samhället

Föreläsare Pauline Mattsson, fil.dr, docent, forskningspolitik, Lunds universitet

10/10 Nobelpristagare i fysik och lustuppfyllt forskning

Föreläsare Annelie Drakman, fil.dr, docent i idéhistoria, Stockholms universitet

17/10 Nobelprisen – andens olympiska spel

Föreläsare Gustaf Källstrand, fil.dr i kulturhistoria och en av Sveriges främsta Nobelexperter

24/10 Vetenskapens växelverkan med Samhället

Föreläsare Anna Tunlid, fil.dr, docent i idé- och lärdoms historia, Lunds universitet

31/10 Upptäckter inom vetenskap och teknik, centrala krafter i samhällets utveckling

Föreläsare Erling Norrby

Obs! Föreläsningsserien spelas också in. Du kan antingen boka plats på Biografen Sture eller följa serien på distans. Välj det arrangemangsnummer som passar bäst. Kostnaden är densamma oavsett vilken form du väljer.

Programansvariga Erling Norrby, Lars-Johan Norrby och Siv Leth

Tid Sex måndagar kl. 12.30–14.15: 26/9–31/10

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41

Avgift 720 kr

Arrangemang nummer 222450, bokad plats på Biografen Sture.

Arrangemang nummer 222451, inspelade föreläsningar, som blir tillgängliga två arbetsdagar efter angivet föreläsningsdatum och som kan ses t.o.m två veckor efter avslutad serie.

Ekvationer som styr världen

När det gäller oändligheten bevisade den tyske matematikern Georg Cantor, mot allt förnuft, att hälften av en oändlig mängd var precis lika stor som mängden själv. Alltså det halva = det hela. Vad är det för samband mellan en svart- och vitmönstrad fotboll och Cheops-pyramiden?

Jo, hos båda kan man finna den geometriska harmoni som kallas ”gyllene snittet”, vilket har talrika tillämpningar både inom och utom matematiken. Vi ska också besvara frågan: Hur kan du själv, med hjälp av ekvationer, öka dina chanser att lyckas och förbättra din ekonomi och hälsa? Slutligen tittar vi närmare på hur matematik kan hjälpa vid strålbehandling av cancer.

7/11 Oändligheten är väldigt lång

Oändligheten är ett svårgräpbart fenomen som matematiker brottats med under historiens gång. Men Georg Cantor lyckades för mer än hundra år sedan bevisa att det finns olika stora oändligheter. Både uppräknligt oändliga, och ouppräknligt oändliga mängder – tanken svindlar. *Föreläsare* Gunnar Berg, tidigare universitetslektor i matematik, Uppsala universitet

14/11 Matematik botar cancer?

Att planera doserna vid strålbehandling innebär att maximera dosen i tumören så att så lite strålning som möjligt träffar den i övrigt friska kroppen.

Föreläsare Helen Avelin, fil.dr i matematik, systemutvecklare, ScandiDos

21/11 Hur svårt är problemet?

Beräkningsproblem vill man kunna klassificera efter algoritmisk svårighet. Problem som är möjliga för en dator att lösa inom rimlig tid tillhör klassen P. Många viktiga verklighetsanknutna problem tillhör dock klassen NP. Frågan om NP-problemen kan lösas i rimlig tid, är en av de viktigaste olösta frågorna inom datalogi.

Föreläsare Viggo Kann, professor i teoretisk datalogi, Kungliga Tekniska högskolan

28/11 Tio ekvationer som styr världen, del I

Det finns ekvationer som både styr och förutsäger hur världen fungerar. Ja, som skänker framgång, popularitet, rikedom, självförtroende – och gott omdöme. De används inom idrotten, av spelbolagen, i finansvärlden och av dem som styr sociala medier.

Föreläsare David Sumpter, professor i tillämpad matematik, Uppsala universitet

5/12 Tio ekvationer som styr världen, del II

Fortsättning på förra veckans föreläsning. Liksom då handlar det om hur matematiska modeller kan användas som beslutsunderlag i olika situationer.

Föreläsare David Sumpter

12/12 Gyllene snittet överallt

Medvetet eller omedvetet har människan i årtusenden använt sig av samma fulländade proportion, ”gyllene snittet”, såväl i byggnader

och konstverk som i enklare bruksvaror. Det dyker dessutom upp hos både växter och djur. *Föreläsare* Gunnar Berg

Programansvarig Kristin Dahl

Tid Sex måndagar kl. 12.30–14.15:

7/11–12/12

Lokal Katasalen, ABF-huset, Sveavägen 41

Avgift 720 kr

Arrangemang nummer 222455

Konsten att förstå djuren

Hur kan vi förstå djurens ”språk”, hur de kommunicerar med varandra och med oss människor? Hur vet vi vad de gillar och inte gillar? Hur har de påverkats av att ha varit våra husdjur så länge? Denna kunskap behövs för att hantera de etiska frågorna om människans ansvar för djurens välfärd, både för deras psykiska välmående och ur ett hälsoperspektiv. Det rör sig också om dilemman i produktionen av djur som vi äter. I serien lyfts aktuell forskning inom området fram.

7/11 Välfärd för höns, kycklingar och grisar

Hur mår våra livsmedelsproducerande djur? Har Sverige världens bästa djurskydd och vad är skillnaden mellan djurskydd och djurvälfärd? Vi tar upp vad grisar, höns och kycklingar behöver för att må bra.

Föreläsare Jenny Yngvesson, docent i etologi och djurvälfärd, universitetslektor, Sveriges lantbruksuniversitet (SLU)

14/11 Myten om guldfiskminnet är död

Ny forskning visar att fiskar är betydligt mer komplexa varelser än vad man tidigare har trott. Att fiskar känner smärta och är sociala varelser är numera vedertaget men fortfarande är okunskapen stor kring hur fiskarna själva upplever livets utmaningar och hur det påverkar deras hälsa och välfärd.

Föreläsare Albin Gräns, docent i fiskvälfärd, Sveriges lantbruksuniversitet (SLU)

21/11 Hur uppfattar djuren sin omgivning och hur lär de sig av varandra?

När vi människor upptäcker vår omgivning, riktar vi ögonen mot det som har fångat vårt intresse. Hästar och kor riktar i stället sina öron, grisar sina öron och sitt tryne. Hur djuren upplever och lär sig av sin omgivning påverkar hur bra deras inhysning fungerar. Ser kor och hästar bra i svag belysning? Kan de ”lukta människans rädsla”? Kan kor och hästar lära av varandra? Kan en hel besättning kor lära sig hur man

använder en mjölkkningsrobot, efter att bara en ko fått utbildning?

Föreläsare Maria Vilain Rørvang, agrobiolog, fil.dr i husdjurvetenskap, Sveriges lantbruksuniversitet (SLU)

28/11 Hundars känslor och tankar

Hunden är vårt äldsta husdjur. Dess speciella intelligens har utvecklats i tät samvaro med människor. Eftersom hundarnas viktigaste omgivningsfaktor är vi människor, som i tusentals år bestämt över deras reproduktion, har de utvecklat en unik förmåga att samarbeta och kommunicera med oss. Detta gör dem otroligt intressanta för en etolog. Forskningen har på senare tid avslöjat tidigare okända sidor av deras tankar, känslor och sätt att uppfatta världen. Vi ser idag på hundar med helt nya ögon!
Föreläsare Per Jensen, professor i etologi, Linköpings universitet

5/12 Hållbar produktion med fokus på djurens välfärd

Djurens välfärd är ett centralt område i utvecklingen av hållbar djurproduktion. Men vad är djurvälfärd hos produktionsdjur, hur hänger djurvälfärd och slakt ihop och hur påverkar djurens välfärd arbetet med att uppnå FN:s hållbarhetsmål?
Föreläsare Anna Wallenbeck, universitetslektor i djurskydd, Sveriges lantbruksuniversitet (SLU)

12/12 Att tolka det djuren gör som djurens språk

Historiskt har förmågan att tala associerats med att vara en förnuftig varelse. Men vad händer om vi trotsar den föreställningen och börjar se på djurens handlingar som att de faktiskt säger något meningsfullt? Låt oss pröva den tanken tillsammans, och låt oss ta några vanliga saker, som några av de vanliga husdjuren gör, som våra exempel.
Föreläsare Petra Andersson, fil.dr i praktisk filosofi, Göteborgs universitet, lärare och forskare i djuretik, Sveriges lantbruksuniversitet (SLU)

Programansvarig Ia Envall

Tid Sex måndagar kl. 12.30–14.15: 7/11–12/12

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41

Avgift 720 kr

Arrangemang nummer 222460

Framtidens mat

Är köttbiffar av raps och hampa det vi lägger på grillen i framtiden? Ska vi börja odla alger i åkrar under vattnet? Kan växtodlingar förläggas hemma i garaget där gödseln kommer från bassänger med

fisk? Från norr till söder försöker såväl forskare som bönder på olika sätt knäcka koden till att producera mer nyttiga livsmedel med lägre utsläpp.

9/11 Svensk matkultur genom tiderna

Nya perspektiv på måltider som lunchlådan, fredagstacon och lördagslyxen. Vad säger vår mat om kulturen vi lever i? Vad åt man förr och vad hade det för kulturell betydelse? Vilka mattrender har vi idag och vilka kan vi ha i framtiden?
Föreläsare Christina Möller, fil.dr, h.c., Uppsala universitet, tidigare provkökschef Coop, ledamot i Måltidsakademien

16/11 Fleråriga sädeslag kan rädda skörden vid varmare klimat

Det finns många innovativa idéer och forskningsprojekt som t.ex. att växtförädla nya typer av flerårigt korn och vete, så att åkrarna inte behöver plöjas och sås varje år.
Föreläsare Anna Westerbergh, docent i genetik och växtförädling, Sveriges lantbruksuniversitet (SLU)

23/11 När åkrarna inte räcker till

Mat från hav och sjö har framtiden för sig. Sjömat är näringsriktig och har en enorm potential att växa. På västkusten växer långa rep i havet med sockertång som blir till alburgare samtidigt som de renar vattnet från övergödning. På botten städar samtidigt sjögurkor skräp innan de hamnar på tallriken.
Föreläsare Kristina Snuttan Sundell, professor i zoofysiologi, Göteborgs universitet

30/11 Makroalger – ett steg på vägen mot ett biobaserat samhälle

Alger är en havets rikedom som vi hittills inte förstått värdet av. I Asien däremot, odlar man alger sedan länge i stor skala för användning inom livsmedelsindustrin. Men alger kan vara mycket mer än så. De kan användas som råvara i tillverkningsindustrin, till exempel för tillverkning av plaster och andra material. Omega-3-fettsyror och proteiner kan användas som föda för människor och djur. Vad som sedan blir kvar kan rötas till biogas eller jäsas till bioetanol.
Föreläsare Fredrik Gröndahl, docent i vatten- och miljöteknik, Kungliga Tekniska högskolan

7/12 Insekter – en kulinarisk och hållbar delikatess

Hur ska insekter bli accepterat som ingrediens i mat? Och hur vet vi att "insektsmaten" är säker att äta? Hur kan man övertala de som rynkar på näsan åt framtidsmaten?
Föreläsare Karin Wendin, professor i mat- och måltidsvetenskap vid Högskolan i Kristianstad

14/12 Närodslade bananer och papaya

Allt fler svenskar närodslar fiskar och växter i växthus med så kallad akvaponik, en odlingsmetod som går ut på att gödsla växter med fiskavföring. Fiskarna får sin näring av alger och bakterier genom ett slutet kretslopp där växter renar och återanvänder vatten.

Föreläsare Björn Oliviusson, marinbiolog, vd för Svensk Aquaponik

Programansvarig Britt Olofsdotter

Tid Sex onsdagar kl. 12.30–14.15: 9/11–14/12

Lokal Biografen Rigoletto, Kungsgatan 16 (9/11 och 16/11), Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41 (23/11–14/12)

Avgift 720 kr

Arrangemang nummer 222465

Politik och samhälle

Slits Sverige isär?

Till och från under ca tio år har vi hört att ”Sverige slits isär”. Men vad menar de som påstår att landet slits isär? Ett annat påstående är att ”samhällskontraktet är brutet”. Vad består samhällskontraktet av och på vilket sätt är det brutet? Dessa två begrepp undersöker vi i serien bland annat genom att göra nedslag i skolan, sjukvården och bostadsförsörjningen.

Magdalena Andersson har deklarerat att regeringen ska ”vända på varje sten” för att bryta segregationen och knäcka gängen. Är gängen och segregationen en konsekvens av det brutna samhällskontraktet?

10/11 Från folkhemmet till ”det svenska tillståndet”

Är det svenska samhällskontraktet i kris?

Föreläsare Lars Trägårdh, professor i historia vid Marie Cederschiöld högskola (tidigare Ersta Sköndal Bräcke högskola)

17/11 Växande ekonomiska klyftor i Sverige och Europa

Vilka har halkat efter i inkomstligan?

Föreläsare Kenneth Nelson, författare och professor i sociologi, Stockholms universitet

24/11 Den jämlika skolan – från klassresor till klasskillnader

Föreläsare Emma Leijnse, utbildningsreporter på Sydsvenskan, författare till boken *I en annan klass*

1/12 Hur mår den svenska tilliten?

Om likvärdig vård i Regionernas Sverige.

Föreläsare Bo Rothstein, professor emeritus i statsvetenskap, Göteborgs universitet

8/12 Boende, segregation och välfärd

Är den ”svenska modellen” för bostadsförsörjning socialt hållbar?

Föreläsare Martin Grander, biträdande lektor, institutionen för urbana studier, Malmö universitet

Programansvariga Ing-Marie Persson,

Elisabet Hermansson och Agneta Lundén

Tid Fem torsdagar kl. 14.15–16.00:

10/11–8/12

Lokal Biografen Rigoletto, Kungsgatan 16 (10/11 och 17/11), Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41 (24/11–8/12)

Avgift 600 kr

Arrangemang nummer 222470

Ukraina, europeisk säkerhet, EU och Nato

Rysslands krig mot Ukraina är ett brott mot humanitär rätt, folkrätt och internationellt samarbete. Den europeiska säkerhetsordningen har skakats i sina grundvalar. Året har präglats av förskräckande krigsrapporter, utstuderad rysk desinformation och kärnvapenhot. I två föreläsningar belyser och sammanfattar vi dels hur kriget drabbat och präglat Ukraina, dels hur förutsättningarna för säkerhetspolitiken och ekonomin i Europa och världen förändrats av kriget och sanktionerna mot Ryssland.

5/12 Ukraina i dag

nio månader efter Rysslands anfall

Tillbakablick och framtidsutsikter.

Föreläsare Jakob Hedenskog, analytiker, Centrum för Östeuropastudier, Utrikespolitiska institutet

12/12 En ny säkerhetsordning

EU, Nato, Sverige och Ukraina. Ryssland och kärnvapenhotet.

Föreläsare Fredrik Löjdquist, chef, Centrum för Östeuropastudier, Utrikespolitiska institutet

Programansvariga Nina Kyrklund

och Anders Mellbourn

Tid Två måndagar kl. 9.30–11.15:

5/12 och 12/12

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41

Avgift 300 kr

Arrangemang nummer 222475

Temadagar

Mordet på tyrannen. Tänkt och/eller genomförda motståndshandlingar

26 september

Vi är många som i dessa dagar funderar på hur man kan sätta stopp för diktatorer och makt-havare som begår brott mot mänskliga rättigheter, samhällen och stater. Vi vet också att redan de gamla grekerna och många fler under historiens gång har umgåtts med dessa tankar och på olika sätt omsatt tankarna i konkret handling. Ett exempel är Shakespeares drama *Julius Caesar*. Den tyska dramatikern och filosofen Friedrich von Schiller har gestaltat "tyrannmordet" i dramat *Wilhelm Tell* och i balladen *Die Bürgschaft*. Författaren och juristen Bernhard Schlink, vars roman *Högläsaren*, 1995, blev en stor internationell framgång som fick många utmärkelser, skrev år 2021 en pjäs *20 Juli – ein Zeitdokument*, inspirerad av händelserna den 20 juli 1944, attentatet mot Hitler.

Vårt seminarium är i sin tur inspirerat av dessa förebilder och mängden av diktaturer som finns i vår tid. Problematiken och händelseutvecklingen diskuteras även ur moralfilosofins och rätts-systemets perspektiv.

Frågor som ställs

- Vem bestämmer vem som är en tyrann – finns det objektiva kriterier?
- Kan tyrannmordet rättfärdigas? När?
- Är mordet för en god sak, dvs. enligt Schiller "med ädla motiv", försvarbart?
- Hur blir eftermälet för förövaren – hjälte, martyr eller offer?
- Är det möjligt att diktatorn bibringas insikten om både sin egen och den totala maktens förgänglighet?
- Hur kan vanmakten och vreden inför demokratiska samhällens begränsade möjligheter att stoppa ogärningar hanteras på ett konstruktivt sätt?

Medverkande/roller

Berättaren/dramatikern/läraren

Willmar Sauter, professor emeritus i teatervetenskap, Stockholms universitet

Studenter/medborgare

Hannes Meidal, skådespelare och dramatiker, Dramaten

Helga Messel, beteendevetare

Föreläsare Henrik Lagerlund, filosof och författare, professor i filosofins historia, Stockholms universitet

Föreläsare Said Mahmoudi, professor emeritus i internationell rätt, Stockholms universitet

Programansvarig Helga Messel

Tid Måndag 26/9 kl. 13.00–16.00

Lokal Z-salen, ABF-huset, Sveavägen 41

Avgift 300 kr

Arrangemang nummer 222480

Kärnvapenhotets återkomst

27 oktober

Blir världen säkrare eller osäkrare med kärnvapen? I en värld av allt skarpere geopolitiska motsättningar och höjda konfliktnivåer mellan stormakter har kärnvapenfrågan kommit högt upp på den globala politiska dagordningen. Den har ytterligare tillspetsats med Rysslands krig i Ukraina och aktualiserats för Sverige i och med ansökan om medlemskap i Nato. I föreläsningen diskuteras den nuvarande kärnvapensituationen och vilka initiativ som tagits under senare år för att undvika global massförstörelse.

En ny nukleär världsordning växer fram

Föreläsare Thomas Jonter, professor i internationella relationer, Stockholms universitet

Kärnvapen och cyberhot – en ny hotbild

Föreläsare Elisabeth Rachlew, professor emerita i fysik, Kungliga Tekniska högskolan

Svensk nedrustningspolitik i en förändrande värld

Föreläsare Jakob Hallgren, direktör för Utrikespolitiska institutet, tidigare ambassadör för nedrustning och icke-spridningsfrågor vid Utrikesdepartementet

Programansvarig Anders Mellbourn

Tid Torsdag 27 oktober kl. 12.30–16.30

Lokal Biografen Rigoletto, Kungsgatan 16

Avgift 300 kr

Arrangemang nummer 222482

Kvinnorna som formade det gröna folkhemmet

6 december

Många kvinnliga landskapsarkitekter medverkade till utformningen av välfärdssamhällets vardagslandskap. De bidrog både med nya gestaltungsidéer och till den offentliga debatten om yrkets ställning och landskapsarkitekturens betydelse i samhället. Men namn som Ulla Bodorff, Ruth Brandberg, Ester Claesson, Sylvia Gibson, Inger Wedborn eller Helfrid Löfquist väcker idag inget igenkännande utom hos en liten initierad krets. Hur länge ska det dröja innan dessa framgångsrika och internationellt uppmärksammade kvinnor får samma välförtjänta uppmärksamhet som Holger Blom eller Erik Glemme?

Trädgårdar, bostadsgårdar, parker och sjukhusanläggningar

Föreläsare Catharina Nolin, professor i konstvetenskap, Stockholms universitet

Den stora stjärnan Ulla Bodorff

Föreläsare Bengt Persson, arkitekt LAR/MSA, agronomie doktor

Radhusbyn Omega av Sylvia Gibson

Föreläsare Ulla Eliasson, Brf Omega

Reimersholme av Ulla Bodorff

Föreläsare Karin Mehlis, arkitekt LAR/MSA, projektledare, Södermalms stadsdelsförvaltning

Panelsamtal

- Vad är det ursprungliga?
- Vad är det viktigaste – formen, växtmaterialet, intentionen eller ...?
- Hur ska vi värdera olika inslag och tillägg?
- Hur hanterar vi ett material som ständigt växer och förändras?
- Hur kan vi ta hänsyn till dagens behov i en historisk anläggning?

Moderator Britt Olofsdotter

Programansvarig Britt Olofsdotter

Tid Tisdag 6 december kl. 13.30–16.30

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41

Avgift 300 kr

Arrangemang nummer 222484

Strindbergs vänner och fiender – en samhällsspegel

6 december

Strindberg var en central gestalt, inte bara genom romaner och pjäser utan också genom tidningsartiklar, av ofta starkt polemisk natur. Allt detta präglad av personliga sympatier och antipatier, i en miljö där nästan alla mer eller mindre kände varandra. Så historier om Strindbergs relation till vänner och ovänner blir samtidigt en spegel av samhället i stort runt förra sekelskiftet. Spännande spegelbilder – här presenterade av experter och erfarna föreläsare från Strindbergsmuseet.

De högsta makthavarna

Oscar II och Nathan Söderblom

Föreläsare Stefan Bohman, tidigare chef, Strindbergsmuseet

Kulturikonerna i vägen

Ellen Key och Carl Larsson

Föreläsare Camilla Larsson, intendent, Strindbergsmuseet

Norgefrågan

Henrik Ibsen och ”de norska hundarna”

Föreläsare Erik Höök, chef, Strindbergsmuseet

Programansvarig Stefan Bohman

Tid Tisdag 6/12 kl. 9.30–12.30

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41

Avgift 300 kr

Arrangemang nummer 222486

Etiopien – stormakt, utvecklingsraket och krigsskådeplats

15 december

Etiopien är det äldsta självständiga landet i Afrika. Landets motståndskraft kanske bottenar i en känsla av utvaldhet hos ett folk som bakom sig har två tusen år av jordbrukande i ett höglandsrike, omgivet av öken och halvöken. Där finns uråldrig kristendom, tidig islam, mytomspunnet kejsardöme, egna alfabet och starka kulturella traditioner.

Etiopien är också en stormakt på Afrikas horn, en av världens mest konfliktfyllda regioner. 2019 gav norska Nobelkommittén fredspriset till premiärminister Abiy Ahmed för att han slutit fred med Eritrea. Men ett år senare blev Etiopien slagfält för ett inbördeskrig.

Vi berättar om ett land med många ansikten. I Etiopien finns skönhet och stolthet, förtryck och fattigdom, utvecklingskraft och våldsamma motsättningar.

Marta, Tukuma och deras familjer

Från 1986 till idag har Cecilia Bäcklander följt och fotograferat två familjer och deras liv i huvudstaden Addis Abeba. En vardag med arbete, utbildning, barnafödande, exil och att överleva på att sälja kat i samma skjul under årtionden, medan samhället runt omkring omvandlas.

Föreläsare Cecilia Bäcklander, journalist

Etiopien – utveckling, demokratisering och krig

De senaste två decennierna har Etiopien haft en stark ekonomisk utveckling och från 2018 en begynnande demokratisering. Men 2020 ledde spänningarna inom landet till ett brutalt krig. *Föreläsare* Torbjörn Pettersson, avdelningschef på Sida, tidigare ambassadör i Etiopien

Makt, konflikter och allianser på Afrikas horn

Etiopien är stormakten och navet på Afrikas horn, där ärkefiender och vänner växlar. Regionen har också varit arena för skamlös supermaktspolitik, där än den ena, än den andra sidan har stötts av olika intressen. *Föreläsare* Mussie Ephrem, statsvetare och expert på Afrikas horn

Hur ska det gå för Etiopien?

Panelamtal

Moderator Bo Göransson, tidigare Sida-chef och ambassadör

Programansvarig Cecilia Bäcklander

Tid Torsdag 15 december kl. 12.30–16.30

Lokal Biografen Sture, Birger Jarlsgatan 41
Avgift 300 kr

Arrangemang nummer 222488

Vandringar och exkursioner

Konstvandringar I

Obs! Höstens nya serie

Under tre konstvandringar tittar vi närmare på konst och arkitektur både i city och lite utanför stadskärnan.

1. Konstvandring i centrala Stockholm

I Stockholm City finns det mängder av konst från 1960-talet fram till 2020-talet. Även om vi vandrar i ett välbekant område kan vi lova nya upptäckter.

Mötesplats Centralstationens huvudentré, Vasagatan

2. Konst och arkitektur kring Stockholms universitet

Stockholms universitets campusområde kring Frescati är fyllt av konstverk, som samspelar med arkitekturen i området. Konstsamlingen har vuxit fram parallellt med utbyggnaden av campus och speglar på så sätt också sin tid.

Mötesplats utanför universitetets t-baneuppgång

3. Konstvandring Liljeholmskajen

Vid Liljeholmskajen har det byggts för fullt de senaste åren och en helt ny stadsdel har tagit form. Under vandringen tittar vi närmare på arkitekturen och de nya konstverken som tillkommit under de senaste åren.

Mötesplats Liljeholmstorget, vid tvärbanans hållplats

Max 25 personer per grupp.

Guider Marie Andersson och Eva Palmqvist, konstpedagoger och konstvetare,
Konstvandringar Stockholm
Programansvarig Eva Elfgren
Avgift 600 kr

Tid Tre tisdagar 20/9, 27/9, 4/10:

Grupp 1 kl. 10.00–11.30

Arrangemang nummer 222500

Grupp 2 kl. 10.00–11.30

Arrangemang nummer 222505

Grupp 3 kl. 13.00–14.30

Arrangemang nummer 222510

Grupp 4 kl. 13.00–14.30

Arrangemang nummer 222515

Tre onsdagar 21/9, 28/9, 5/10:

Grupp 5 kl. 10.00–11.30

Arrangemang nummer 222520

Grupp 6 kl. 10.00–11.30

Arrangemang nummer 222525

Grupp 7 kl. 13.00–14.30

Arrangemang nummer 222530

Grupp 8 kl. 13.00–14.30

Arrangemang nummer 222535

Konstvandringar II

Obs! En repris från våren 2022.

Under tre konstvandringar tittar vi närmare på konsten i tre olika stadsdelar.

1. Vasastan

Vi vandrar från Sankt Eriksplan via Vasaparken med Sinnenas trädgård och Sabbatsbergsbyn, och avslutar i Observatorieparken. Under vandringen får vi se exempel på både äldre och nyare skulptur men även byggnader med intressant arkitektur.

Mötesplats Sankt Eriksplan 1

2. Östermalm

Vi vandrar genom Lärkstan mot området kring Kungliga Tekniska högskolan och tittar närmare på både skulpturer och arkitektur från olika tidsepoker. Vandringen tar oss till två mindre kända parkområden, förbi Engelbrektskyrkan och två arkitekturskolor.

Mötesplats Eriksbergsplan

3. Kungsholmen

Vandringen startar vid Stockholms rådhus, där vi tittar på den skulpturala utsmyckningen från 1910-talet. Längs med Fleminggatan finns några konstverk som är väl värda att betrakta närmare. Vandringen avslutas i Sankt Eriksområdet, där konsten är från 1990-talet.

Mötesplats Stockholms rådhus

Max 25 personer per grupp.

Guider Marie Andersson och Eva Palmqvist, konstpedagoger och konstvetare,
Konstvandringar Stockholm
Programansvarig Eva Elfgren
Avgift 600 kr

- Tid** Tre torsdagar 22/9, 29/9, 6/10:
Grupp 1 kl. 10.00–11.30
Arrangemang nummer 222560
- Grupp 2 kl. 10.00–11.30
Arrangemang nummer 222565
- Grupp 3 kl. 13.00–14.30
Arrangemang nummer 222570
- Grupp 4 kl. 13.00–14.30
Arrangemang nummer 222575

Kulturhistoriska vandringar på Södermalm

Obs! En repris från våren 2022.
Höstens vandringar med Berit Dahlström är inspirerade av Per Anders Fogelströms Stockholmsromaner.

1. Vävarnas barn

Området kring Hammarby sjö, Barnängens väveri och Faggens krog.
Mötesplats Sofia skola vid Bondegatan, buss 2, hållplats Sofia skola

2. Vita bergens barn

Från Vita bergen till Nytorget.
Mötesplats I hörnet av Folkungagatan/
Erstagatan, buss 2, hållplats Ersta sjukhus

3. Mina drömmars stad

Från Stigberget till kulturresevatet på Åsöberget.
Mötesplats Tjärhovsplan, vid Mamsell Josabeths trappor, buss 2, hållplats Tjärhovsplan

Max 30 personer per grupp.

Ciceron och kontaktperson Berit Dahlström, Stockholmskännare och socionom, bedavandringar@yahoo.com
Programansvarig Eva Elfgren
Avgift 700 kr

Tid Tre måndagar 26/9, 3/10, 10/10:
Grupp 1 kl. 13.00–15.15
Arrangemang nummer 222600

Tre tisdagar 27/9, 4/10, 11/10:
Grupp 2 kl. 13.00–15.15
Arrangemang nummer 222605

Tre onsdagar 28/9, 5/10, 12/10:
Grupp 3 kl. 13.00–15.15
Arrangemang nummer 222610

Tre torsdagar 29/9, 6/10, 13/10:
Grupp 4 kl. 13.00–15.15
Arrangemang nummer 222615

Landskapet berättar – en resa i tid och rum

Lantmäterikartor, tillsammans med de fysiska spåren efter hus och byar, gråstenskyrkor och herrgårdar är delar av ett kulturarv som berättar om livet och bondelandskapets utveckling under två tusen år. Landskapsforskningens teori, metoder, källmaterial och kunskapsläge introduceras, liksom naturgivna förutsättningar. Under heldagsexkursionen studerar vi konkreta landskapselement som ger oss sammanhang och tidsperspektiv.

22/9 Historiskt landskap i geografiskt perspektiv

Föreläsare Johan Berg, fil.dr i kulturgeografi och Anders Yrgård, fil.lic. i naturgeografi, båda Stockholms universitet

27/9 Vad vet vi om det historiska landskapet?

Det agrara landskapet träder fram. Exkursionsområdet presenteras.
Föreläsare Johan Berg

6/10 Resa i tid och rum

En heldagsexkursion med abonnerad buss och promenader i det historiska landskapet i nordöstra Mälardalen.
Föreläsare och exkursionsledare Johan Berg och Anders Yrgård

Programansvarig Anders Yrgård
Tid Torsdag 22/9 kl. 10.00–12.00 och tisdag 27/9 kl. 13.00–15.00 samt heldagsexkursion torsdag 6/10

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge
Samlingsplats och *resväg* till exkursionsmålet meddelas senare.

Tillgänglighet Lättgångna stigar och grusvägar, hagmark kan förekomma.

Lunch Kostnad för lunch tillkommer.

Avgift 700 kr

Arrangemang nummer 222650

Naturvandringar

Terminens vandringar äger rum i Södertörnsnatur. Under sakkunnig ledning uppmärksammas flora och fauna, geologi och vatten, kulturminnen, friluftsvärden och annat som hör till landskapsbilden i stort och smått. Exkursionsmålen nås med SL-trafiken. Exkursionerna tar cirka tre timmar. Ta med egen matsäck.

23/9 Introduktion – föreläsning

Former för skydd av naturområden. Presentation av exkursionsmålen.

30/9 Barnsjön

Barnsjön i Tyresö kommun är belägen i en dalsänka, omgiven av dramatisk Södertörnsnatur. Exkursionsledaren har medverkat till områdets utveckling mot naturreservat.

7/10 Rudan

Rudanområdet i Haninge kommun – ett naturreservat och friluftsområde med plats för många intressen.

Föreläsare och exkursionsledare Anders Erixon, masterexamen i naturvetenskapsdidaktik, Stockholms universitet

Programansvarig Anders Yrgård

Tid Fredag 23/9 kl. 10.00–11.45 samt

exkursioner fredagarna 30/9 och 7/10

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge

Samlingsplats och *resväg* till exkursionsmålen meddelas senare.

Avgift 700 kr

Arrangemang nummer 222660

Universitetskurser

Senioruniversitetets kurser utgör fristående kurser i respektive ämnen. De har sin motsvarighet antingen vid Stockholms universitet eller närliggande universitet och högskolor, eller utgår ifrån kurser och material som används vid dessa lärosäten.

Kursernas omfattning anges i högskolepoäng. Studietakten innebär normalt motsvarande 7,5 poäng per termin, dvs. kvartsfart.

Undervisningen består av föreläsningar och/eller seminarier och ibland av studiebesök. Undervisningen meddelas i regel av lärare som undervisar eller har undervisat vid universitet eller högskola eller har doktorsexamen.

Inga formella behörighetskrav ställs på deltagarna, men om särskilda förkunskaper krävs i något ämne anges detta särskilt.

Tentamensprov kan anordnas för dem som så önskar. Intyg om godkänt prov lämnas. Obs! Dessa intyg kan inte användas vid ansökan till universitet och högskolor. Våra kurser är inte heller formellt poänggivande.

Astronomi

Översiktskurs

Fristående kurs: 7,5 poäng.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng. Kursen syftar till att ge en bred översikt i ämnet astronomi. Vi behandlar de astronomiska objektens egenskaper, hur t.ex. stjärnor, supernovor, svarta hål, galaxer och olika kroppar i solsystemet är uppbyggda samt varför och hur de bildas och utvecklas med tiden. Vi synar de kalla molnen i Vintergatan och rörelsemönster som tyder på närvaron av en ännu oidentifierad massa, den mörka materien. Vi tar upp olika former av energi, strålning och krafter som styr utvecklingen i kosmos. Vi berör även universums storskaliga struktur och vad kosmologiska teorier och observationer säger om utvecklingen från ett Big Bang till nu och vidare in i framtiden. Observera att kursen i huvudsak behandlar modern astronomi som forskningsområde och inte hur man hittar olika objekt på himlen.

Kursledare Magnus Näslund, fil.dr, universitetslektor, Stockholms universitet, magnus@astro.su.se

Deltagare som följer en kurs som sträcker sig över flera terminer, har förtur till påföljande termin.

Anmälan Ny anmälan krävs varje termin.

Nya deltagare kan ansluta sig till en pågående flerterminkurs.

Kostnader för litteratur och ev. entréavgifter tillkommer.

Kontaktperson för universitetskurser är Ingela Karlsson, 070-654 05 95 ingela.karlsson1@gmail.com

För kurslitteratur, se respektive kursbeskrivning på hemsidan.

Tid Åtta onsdagar kl. 14.00–16.30: under perioden 12/10–14/12
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge
Avgift 1 350 kr
Arrangemang nummer 222700

Ekonomisk historia

Global ekonomisk miljöhistoria

Fristående kurs: 7,5 poäng.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng. Ekonomisk historia är ämnet där dagens frågor om arbetskrisen, de svältande i överflödssamhället och teknikutvecklingens fortskridande mot allt mäktigare maskiner i människornas tjänst ges sina historiska paralleller och förklaringar. Denna delkurs undersöker hur människans försörjningssätt förhållit sig till sin omgivande naturmiljö under olika historiska epoker. Med fokus på naturresursernas betydelse för all ekonomisk verksamhet förbinds fjärran historiska händelser till varandra på ett unikt sätt. Med dagens klimatkatastrof som fond ger ett globalt miljöhistoriskt perspektiv därtill särskilt viktiga

insikter rörande vår tids väldiga välstånd och fortsatta förutsättningar.

Kursledare Daniel Berg, fil.dr, Stockholms universitet, daniel.berg@ekohist.su.se
Tid Åtta onsdagar kl. 10.00–12.30:
5/10–26/10, 9/11–30/11
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge
Avgift 1 350 kr
Arrangemang nummer 222710

Filosofi

Filosofins historia

Grundkurs: 30 poäng. Moment 2:4.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.
Kursens första moment behandlade kritiskt tänkande – en introduktion till filosofins begrepp och metoder. Detta det andra momentet behandlar filosofins historia.

Vad är egentligen Platons idélära? Vad säger Kants kategoriska imperativ? Vad är det goda livet och hur kan det förenas med att leva moraliskt? Är orsakssamband en del av naturen, eller snarare en vana och egenskap hos oss för att skapa reda i saker och ting? Vilken kunskapskälla ger oss säkrast kunskap, förnuftet eller sinnen? Dessa och många andra filosofiska frågor står i centrum under denna delkurs om den västerländska filosofins historia. Utifrån originaltexter, välskrivna sekundärlitteratur och föreläsningar kommer vi tillsammans att studera filosofernas försök att besvara dessa frågor.

Nya deltagare är välkomna.

Kursledare Henrik Ahlenius, fil.dr, Stockholms universitet, henrik.ahlenius@philosophy.su.se och Palle Leth, fil.dr, Stockholms universitet, palle. leth@philosophy.su.se
Tid Åtta fredagar kl. 12.30–15.00:
21/10, 28/10, 11/11–16/12
Lokal Katasalen, ABF-huset, Sveavägen 41
Avgift 1 350 kr
Arrangemang nummer 222720

Kontinental filosofi

Den revolutionära friheten

Fristående kurs: 7,5 poäng.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.
”Ge mig frihet, eller låt mig dö!” Slagordet från det amerikanska frihetskriget fångade en tidsanda. 1700-talets politiska revolutioner var uttryck för en frihetstanke som mognat och spred sig som ringar på vattnet. Kampen för demokrati

och jämlikhet, kvinnans frigörelse och barnens skola fördes framför allt i frihetens namn. Men det aktualiserade också frihetsbegreppets inreboende motsägelser. Politisk frihet stod mot civil, kollektivets frihet stod mot individens autonomi och förnuftets frihet stod mot känslans innerlighet och den fria viljan att välja fritt. Kursen behandlar en dagsaktuell fråga i ljuset av revolutionstidens diskussioner. Nedslag kommer att göras i politiska deklamationer, litterära gestaltningar och filosofiska undersökningar från Rousseau till Wollstonecraft, von Schelling, Almqvist, m.fl.

Kursen riktar sig till den som söker en kritisk förståelse av en värld beskriven i filosofi, konst och media. Deltagare kan ha följt kurser i filosofi och/eller kontinental filosofi alternativt odlat motsvarande intresse.

Kursledare Anna-Lena Renqvist, fil.dr, Södertörns högskola, annalena.renqvist@filosofisktforum.se, 070-374 91 98
Tid Åtta torsdagar kl. 10.00–13.00:
29/9–27/10, 10/11–24/11
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge
Avgift 1 350 kr. Kostnad för kompendium tillkommer
Arrangemang nummer 222725

Geologi

Paleontologi

Fristående kurs: 7,5 poäng.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.
En kurs för dig som är intresserad av hur vår djur- och växtvärld har utvecklats. Vi kommer att studera vår organismvärld, från de första arkebakteriernas uppkomst för drygt 3,5 miljarder år sedan fram till ”kronan på verket” – vi människor. Här kommer du att få kunskap om vår planets första livsformer och utvecklingen mot mera komplexa livsformer. Du lär dig om de första ryggradsdjuren, om hur djur och växter tog sig upp på land, om dinosauriernas storhetstid och plötsliga utdöende och om däggdjurens utveckling. Det hela avslutas med utvecklingen mot den moderna människan.

Kursledare Otto Hermelin, fil.dr, docent i geologi, Stockholms universitet, otto.hermelin@geo.su.se
Tid Fem onsdagar kl. 13.00–16.00: 14/9, 21/9, 5/10–19/10 samt måndag 17/10 kl. 13.00–16.00
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge
Avgift 1 350 kr
Arrangemang nummer 222730

Historia

Från antiken till medeltiden

Grundkurs: 30 poäng. Moment 1:4.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.

Är historien ett främmande och exotiskt land, eller är historiens människor närmare oss än vi tror? Hur kan man tillägna sig en djupare förståelse för det förflutna? Det första momentet i grundkursen i historia handlar dels om de breda kronologiska perspektiven som presenteras i kurslitteraturen, och dels om hur historiens landskap hela tiden omskapats. Särskilt vad gäller äldre tid har synsätten skiftat. Med antiken och medeltiden som exempel och utifrån en del kortare texter kommer vi även att diskutera hur historieskrivningen förändrats. Genom att studera inte bara historiska fakta och utvecklingslinjer utan också hur historisk kunskap och forskning har utvecklats får vi en bättre förståelse för nutiden. Undervisningen består av föreläsningar, seminarier och ett museibesök. Vi följer antikens Grekland och Rom fram till framför allt den europeiska medeltiden, med några utblickar mot Kina och Afrika.

Kursledare Anne Hedén, fil.dr, verksam vid Stockholms universitet och Mittuniversitetet, anne.heden@historia.su.se

Tid Sju måndagar kl. 13.30–16.00:

26/9, 10/10 (Katasalen), 7/11–21/11, 5/12, 12/12 (Palmesalen) samt onsdag 19/10 (museibesök)

Lokal Katasalen och Palmesalen, ABF-huset, Sveavägen 41

Avgift 1 350 kr. Kostnad för museibesök tillkommer.

Arrangemang nummer 222740

Stockholms historia Det gamla Stockholm

Fristående kurs: 15 poäng. Moment 1:2.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.

Kursen tar upp Stockholms historia över två terminer. Under den första terminen kommer vi att följa stadens utveckling från dess början fram till dess att den moderna staden börjar växa fram runt sekelskiftet 1800.

Vi kommer att fördjupa oss i stadsplanering från grundandet och utbredningen under 1600-talet, skråväsendets framväxt under medeltiden, borgmästarnas och rådmännens arbete och brottsligheten under stormaktstiden till köpmännens villkor under frihetstiden. Stockholm sätts också in i de storpolitiska sammanhangen, som när Gustav Vasa ville bygga upp en stark

stat i Sverige – med Stockholm som den viktigaste pusselbiten. Vi läser även om vardagslivet, såsom det kunde te sig för kvinnor, invandrare och gamla. Vi läser litteratur om Stockholm, studerar källor från den stockholmska verkligheten och diskuterar bilder, målningar och kartor. Undervisningen består av föreläsningar, seminarier och ett museibesök.

Kursledare Niklas Ericsson, fil.dr, Stockholms universitet,

niklas.ericsson@historiker.se, 070-731 19 48

Tid Åtta fredagar kl. 9.30–12.00:

23/9, 30/9, 14/10 (halvgrupp), 21/10 (halvgrupp), 28/10, 11/11, 18/11 (museibesök), 25/11 (halvgrupp), 2/12 (halvgrupp), 9/12. Obs! Lokal för halvgrupperna meddelas vid kursstart.

Lokal Katasalen och Palmesalen, ABF-huset, Sveavägen 41 samt Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge

Avgift 1 350 kr. Kostnad för kompendier och museibesök ca 450 kr, tillkommer.

Arrangemang nummer 222745

Idéhistoria

Från sekelskiftet 1900 till våra dagar

Grundkurs: 30 poäng. Moment 4:4.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.

Idéhistoria handlar om tänkandets historia från antiken till vår egen tid; föreställningar om världen och kosmos, naturen och kulturen, etiken och politiken. Genom att studera idéhistoria får vi perspektiv på den världsbild vi har idag.

Kursens fjärde termin avslutas med teman i 1900-talets tänkande, bl.a. framstegets problematik, välfärdsstatens idéer, totalitära ideologier, den naturvetenskapliga världsbildens förändringar, de växlande tolkningarna av människans natur, liksom 60-talets revoltrörelser, olika feminismer, globaliseringsfrågor och teorier om den digitala utvecklingen.

Litteraturen innefattar främst fortsättningen i böcker som ingått i tidigare delkurser. Nya böcker är Runeby, *Framstegets arvtagare* och Burman och Lennerhed, *Sekelslut*.

Nya deltagare är välkomna.

Kursledare Carl-Michael Edenborg, fil.dr, Stockholms universitet, cmedenborg@gmail.com

Tid Åtta onsdagar kl. 14.00–16.30:

28/9, 5/10, 19/10, 26/10, 9/11–30/11

Lokal Zita Folkets bio, Birger Jarlsgatan 37

Avgift 1 350 kr

Arrangemang nummer 222750

Konstvetenskap

Från antiken till medeltiden

Grundkurs: 30 poäng. Moment 1:4.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.

Kursen behandlar den västerländska konstens historia från antiken till nutid och sträcker sig över fyra terminer. Vi går igenom de viktigaste särdragen i bildkonsten, måleri och skulptur samt byggnadskonsten under olika tidsperioder. Under de aktuella epokerna betraktar vi konsten som en historisk källa, vilken inte bara kan ge oss uppgifter om det konstnärliga livet, utan också skapa en fördjupad syn på problem inom politik, religion och samhällsutveckling i de berörda regionerna. Till detta kommer utblickar bortom de traditionella västerländska perspektiven i syfte att ge en så komplett grund som möjligt.

Kursens första moment omfattar tiden från antiken till medeltiden med dess starka uttryck för kristenhetens genomslag. Moment två ägnas åt perioden 1400–1700, dvs. renässansens och barockens former och ideal. Delkurs tre behandlar den framväxande modernismen under 1700- och 1800-talen. Delkurs fyra, slutligen, behandlar 1900- och 2000-talen dvs. den till stora delar med oss samtida konsten.

Kursledare Svetlana Svensson, fil.dr, Stockholms universitet, s.ya.svensson@gmail.com

Tid Åtta fredagar kl. 9.30–12.00:

30/9, 7/10, 28/10, 11/11 (Palmesalen) och 21/10, 18/11, 25/11, 2/12 (Katasalen)

Lokal Palmesalen och Katasalen, ABF-huset, Sveavägen 41

Avgift 1 350 kr

Arrangemang nummer 222755

Konst och arkitektur under 1900-talet

Fristående kurs: 15 poäng. Moment 1:2.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.

Med utgångspunkt i 1800-talets slut gör vi under två terminer en exposé över 1900-talets olika konst- och arkitekturriktningar. Vi tar också upp den samtida konsten och arkitekturen.

Vi diskuterar konstens roll och konstnärsrollens förändring under 1900-talet. Under kursens gång kommer vi att se hur olika konstriktningar och estetisk experimentlusta gång på gång förändrar förutsättningarna för vad konst är och vad en konstnär gör. På arkitekturens område följer vi den modernistiska arkitekturen från de tidiga pionjärerna till den världsspännande arkitekturstil som kallas den internationella stilen. Vi diskuterar också motståndet mot modernismen. Den experimentella och visio-

nära arkitekturen under 1960-talet och post-modernismen blir därefter ämnen för vår uppmärksamhet. Avslutningsvis ägnar vi oss åt den samtida konsten och arkitekturen.

Obs! Universitetskursen spelas också in. Du kan antingen boka plats på Hagagatan eller följa serien på distans.

Välj det arrangemangsnummer som passar bäst. Kostnaden är densamma oavsett vilken form du väljer.

Kursledare Peder Fallenius, fil.dr, verksam vid The Swedish Program, Handelshögskolan i Stockholm, peder.fallenius@swedishprogram.org, 070-254 16 16

Tid Åtta fredagar kl. 9.30–12.00:

30/9–28/10, 11/11–25/11

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge

Avgift 1 350 kr

Arrangemang nummer 222760, bokad plats på Hagagatan.

Arrangemang nummer 222761, inspelade föreläsningar, som blir tillgängliga två arbetsdagar efter angivet föreläsningsdatum och som kan ses t.o.m två veckor efter avslutad serie.

Litteraturvetenskap

1700-talets och 1800-talets litteratur

Grundkurs: 30 poäng. Moment 3:4.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.

I alla tider har människor berättat historier och skapat olika former av litterära verk. Denna grundkurs behandlar litteraturen och dess historia från antiken till nutid.

Kursens syfte är att vidga förståelsen för olika typer av litterära verk, att ge kunskaper om främst den västerländska litteraturens utveckling, samt att ge inblick och övning i modern litteraturvetenskaplig teori, metodik och forskning. Kursens fyra moment kan läsas i en följd under fyra terminer eller som fristående kurser.

Moment tre behandlar 1700- och 1800-talens litteratur. Under denna period sker stora samhällsomvälvningar som avspeglas i litteraturen, både i vilka författare som träder fram, vilka ämnen som behandlas och vilka litterära former och genrer som blir de dominerande. Det moderna, industrialiserade samhället med ny teknologi, nya konsumtionsmönster och nya medier påverkar också vilka som läser, och diskussionerna kring litteraturens betydelse och funktion.

Nya kursdeltagare är välkomna.

Kursledare Håkan Trygger, doktorand i litteraturvetenskap, Stockholms universitet, hakan.trygger@littvet.su.se
Tid Åtta måndagar kl. 10.00–12.30: 26/9, 3/10, 17/10, 24/10, 7/11, 21/11, 5/12, 12/12
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge
Avgift 1 350 kr
Arrangemang nummer 222770

Modernism in Britain and America

Fristående kurs: 7,5 poäng.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.
The early years of the twentieth century, the period known as Modernism, saw a revolutionary change in aesthetic ideals both with regard to culture in general and literature in particular. It was a period of formal experimentation and the development of new modes of writing. These developments reflected political unease, new social and psychological ideas as well as technological advances. Radical new scientific theories had changed people's understanding of time, space and the human body and this was reflected in the choice of theme and use of language.

We will study works by prominent writers from Britain and America: "The Lost Generation" of poets: T.S. Eliot, Ezra Pound and Gertrude Stein, novels by Ford Maddox Ford, Virginia Woolf, Scott Fitzgerald and Ernest Hemingway, and short stories by James Joyce, D.H. Lawrence and Katherine Mansfield, and place them in their historical and cultural context.

The texts should be read in English and the seminars will be conducted primarily in English although discussion in Swedish is possible.

Kursledare Catherine Dahlström, fil.dr, docent, Stockholms universitet, catherine.dahlstrom@ownit.nu
Tid Åtta torsdagar kl. 13.15–15.45: 29/9, 6/10, 20/10, 27/10, 10/11–1/12
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge
Avgift 1 350 kr
Arrangemang nummer 222775

Religionshistoria

Fornordisk religion

Fristående kurs: 7,5 poäng.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.
Tor, Oden och Freyja, Hel och Valhall – den fornnordiska mytologins främsta gestalter och begrepp har vi alla hört talas om. Men vad kan vi, i ljuset av dagens religionshistoriska forskning, veta om den fornnordiska religionen under

vikingatiden? I kursen lär vi oss om vilket källmaterial vi har för vår kunskap, vi läser och analyserar mytologin utifrån olika synsätt och ser närmare på tankar om livet, döden och magi. Vi kommer även att behandla sambandet mellan de religiösa föreställningarna samt det vi känner till om kult, offer och heliga platser.

Kristendomens ankomst till Norden och senare tiders intresse för och återanvändandet av den fornnordiska mytologin kommer att beröras under kursen.

Ett studiebesök tillkommer.

Kursledare Sten Skånby, fil.dr, Stockholms universitet, 070-812 67 57
Tid Åtta tisdagar kl. 10.00–12.30: 27/9–15/11
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge
Avgift 1 350 kr
Arrangemang nummer 222780

Statsvetenskap

Internationell säkerhet och väpnade konflikter

Fristående kurs: 7,5 poäng.

Momentet motsvarar 7,5 högskolepoäng.
Säkerhet och osäkerhet är ständigt återkommande samtalsämnen bland människor såväl som stater. Osäkerhet om världssamfundets fortsatta utveckling och stater framtid samt den mänskliga fortlevnaden karaktäriserar mycket tänkande och agerande i dagens tillvaro. Våldets natur och karaktär ändras också över tid, liksom hoten och farorna. Krigen förändras både i det långa och korta perspektivet, liksom till mål, medel och resultat. Det gör också all annan kollektivt baserad våldsanvändning. Kursen fokuserar på hur utvecklingen har sett ut med avseende på krig och våldsanvändning i det långa och korta perspektivet, med syfte att bättre kunna möta dagens och morgondagens utveckling. Viss orientering ges också om modern stormaktspolitik och svensk säkerhetspolitisk historia.

Kursen kräver inga förkunskaper och som en följd av ett snävare fokus kan den med fördel följas också av deltagare som genomgått tidigare kurser i internationella relationer. Litteraturen skall ses huvudsakligen som bredvidläsningslitteratur.

Kursledare Bertil Nygren, fil.dr, docent, Stockholms universitet, bertil.nygren@statsvet.su.se
Tid Sex måndagar kl. 13.00–16.00: 7/11–12/12
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Cambridge
Avgift 1 350 kr
Arrangemang nummer 222790

Kurser i studiecirkelform

Studiecirkeln är en studieform i det lilla formatet och förutsätter ett aktivt engagemang från deltagarnas sida. Deltagarantalet är begränsat till mellan 6 och 14 deltagare (exklusive kursledaren) för de kurser som går på Hagagatan, om inget annat anges. Detsamma gäller distanskurserna.

Tid Höstterminens kurser pågår i tio veckor, i normalfallet med start i vecka 39. Om någon lektion ställs in, t.ex. på grund av kursledarens sjukdom, läses den inställda lektionen i regel in i veckan efter den ordinarie kursledarens slut.

Lokalerna på Hagagatan är anpassade för personer med funktionsvariationer. Lokalerna är utrustade med wifi.

Anmälan För att försäkra dig om en plats bör du anmäla dig i god tid före vecka 39. Kurser med färre än 6 deltagare ställs vanligtvis in ca en vecka före kursstart. Kurser med 6–7 deltagare betalar en något högre avgift.

Läsåret 2022/2023

De flesta språkkurserna är läsårskurser. Deltagare som följer en kurs som sträcker sig över två terminer har förtur till vårterminen. Förtursanmälan kan enbart göras under en begränsad tid och via hemsidan, ej med talong.

Kostnader för kursmaterial kan tillkomma. Akademibokhandeln, Mäster Samuelsgatan 32, och Ferdosi bokhandel på Karlavägen 4 har

studeranderabatt mot uppvisande av Senioruniversitetets kallelse. Om du beställer litteratur på nätet från Ferdosi är den redan rabatterad.

Distansundervisning

Några av höstens kurser genomförs på distans. Vi använder videoplattformen Zoom. Lektionerna leds av din kursledare och du och övriga deltagare kan ställa frågor och prata med varandra. Undervisningen kan ske med ljudfiler, filmklipp etc. precis som i ett vanligt klassrum.

Du kan delta i mötet från en dator, surfplatta eller en smart mobiltelefon.

Du får en inbjudan från kursledaren via e-post. I inbjudan finns en länk till kursen, som du klickar på. Inbjudan kan du även hitta på *Mina sidor*.

Kursledaren öppnar lektionen en kvart före den angivna starttiden för att kontrollera att kamera och mikrofon fungerar för samtliga deltagare.

Kontaktperson för språkcirklar och övriga studiecirklar är Ann-Marie Engback,
073-981 47 16
annmarie.engback@icloud.com

För studiematerial, se respektive kursbeskrivning på hemsidan.

Språk

För att undervisningen ska bli givande för alla och resultatet gott är det viktigt att deltagarna i en språkgrupp har ungefär samma färdighetsnivå. Behöver du byta studiegrupp, kontakta Ann-Marie Engback.

För kurserna i moderna språk tillämpar Senioruniversitetet *Europarådets nivåskala*. Denna skalas färdighetsnivåer utgör grund för de olika språkens kursplaner A1, A2, B1, B2, C1 och C2.

För att få hjälp att hamna på rätt nivå, bör du göra ett eget språktest som du rättar själv. Webbaserad språkguide finns på hemsidan senioruniversitetet.se, se Språkguiden, där du kan testa dina kunskaper i de vanligaste språken.

Språkkurserna står i ordning efter kraven på förkunskaper.

Europarådets nivåskala för självbedömning

Europarådets nivåskala är en skala för självbedömning. Om du nått upp till målen för en viss nivå ska du följa en kurs på nästa nivå. Om du t.ex. har nått målen för A1 ska du alltså börja på nivå A2.

Nivå A1. Jag kan förstå och använda mycket enkla ord och fraser i de mest grundläggande vardagslivssituationerna. Jag kan presentera mig själv och andra och ställa frågor om t.ex. var och hur någon bor, var någon arbetar och jag kan själv svara på liknande frågor. Jag kan kommunicera hjälpligt på ett mycket enkelt sätt om samtalspartnern talar långsamt och tydligt.

Nivå A2. Jag kan förstå fraser och de vanligaste orden som har att göra med shopping, närgeografi o.d. Jag kan kommunicera i enkla sammanhang och använda ett antal fraser för att på ett enkelt sätt beskriva min familj och andra människor, hur jag lever och bor, min utbildningsbakgrund och mitt nuvarande eller senaste arbete.

Nivå B1. Jag kan förstå huvuddragen i tydligt standardspråk som man regelbundet möter i arbetet och på fritiden. Jag kan hantera de flesta situationer som kan uppstå under resor i ett område där språket talas. Jag kan oförberedd ge mig in i samtal om kända, vardagliga ämnen. Jag kan ge skäl och förklaringar till mina åsikter.

Nivå B2. Jag kan följa huvuddragen i komplexa texter. Inom mitt specialområde förstår jag även fackdiskussioner. Jag kan kommunicera flytande, så att ett samtal med en infödd går i stort sett problemfritt. Jag kan förklara min ståndpunkt i en problemsituation och kan diskutera olika lösningars för- och nackdelar.

Nivå C1. Jag kan läsa en stor mängd krävande, även längre texter. Jag kan uttrycka mig nästan helt spontant och obehindrat utan att leta efter ord. Jag kan använda språket effektivt för sociala och yrkesmässiga ändamål. Jag kan uttala mig klart och välstrukturerat om komplexa sakförhållanden och ge utförliga beskrivningar eller rapporter.

Nivå C2. Jag kan utan problem förstå så gott som allt som jag hör eller läser och referera fakta och argument. Jag kan uttrycka mig spontant och helt flytande i så gott som alla situationer. Jag kan förstå och använda stilvariationer och andra finesser (t.ex. ironi). Mitt språk är korrekt och varierat.

Arabiska

Beträffande nivåbeteckningarna A1–A2, se sid. 37.

Ledare:

George Nehme, auktoriserad tolk,
nehmegeorge@hotmail.com

A1. Kommunikativ arabiska – nybörjarkurs

Vi lär oss modern standardarabiska – det gemensamma språket för hela arabvärlden. Stor vikt läggs vid att öva att klara sig i vardagssituationer. Vi bygger upp ordförrådet och lär oss grammatikens grunder.

Ledare George Nehme

Tid Tio måndagar kl. 9.30–11.00:
26/9–28/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222800

A1. Arabisk-libanesiskt talspråk – nybörjarkurs

Vi erbjuder en grundkurs i talad libanesisk arabiska. På libanesisk arabiska kan du bl.a. göra dig förstådd i Libanon, Syrien, Jordanien och i Palestina. Inga förkunskaper behövs. Alla texter är transkriberade.

Max 10 deltagare.

Ledare George Nehme

Tid Tio torsdagar kl. 10.30–12.00:
29/9–1/12

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222801

A2+. Kommunikativ arabiska

Vi läser texter med olika stilar och innehåll, även dagsaktuella ämnen. Vi övar på muntlig redovisning av diverse aktiviteter och fördjupar oss i grammatiken.

Ledare George Nehme

Tid Tio måndagar kl. 11.30–13.00:
26/9–28/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222802

Engelska

Beträffande nivåbeteckningarna A2–C1, se sid. 37.

Ledare:

Bradley Knopff, B.A. in North American Literature, Ph.D. in Social Anthropology,
bdknopff@gmail.com

Mortimer McCarthy, B.Com.

morty.mccarthy@folkuniversitetet.se

Jonathan Stoch,

jonstoch@hotmail.com, 070-766 06 10

A2/B1. Improve your English

Kursen baseras på studier av kursbok, gruppvisa diskussioner och hörövningar. Stor vikt läggs vid ord, fraser, uttal och grammatik.

Ledare Mortimer McCarthy

Tid Åtta torsdagar kl. 11.30–13.00: 22/9–10/11
samt två måndagar 3/10, 7/11 kl. 15.30–17.00

(rum Heidelberg, 1 tr)
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222803

B1. Improve your English

Kursen baseras på studier av kursbok, gruppvisa diskussioner och hörövningar. Stor vikt läggs vid ord, fraser, uttal och grammatik.

Form Distanskurs via Zoom.

Ledare Mortimer McCarthy

Tid Åtta tisdagar kl. 9.30–11.00:
20/9–8/11

Avgift 1 040 kr
Arrangemang nummer 222804

B1. Improve your English

Kursen baseras på studier av kursbok, gruppvisa diskussioner och hörövningar. Stor vikt läggs vid ord, fraser, uttal och grammatik.

Ledare Mortimer McCarthy

Tid Åtta torsdagar kl. 9.30–11.00:
22/9–10/11, samt två måndagar 3/10,
7/11 kl. 9.30–11.00 (rum Heidelberg, 1 tr)

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222805

B1. Discussing the Latest News

A course for those who want to practice their English by discussing what is happening in the world. As an integrated part of the course there will be stimulating discussions and debates focusing on the latest events in British, American and Swedish society. We will focus on good everyday English and a useful modern vocabulary.

Ledare Jonathan Stoch

Tid Tolv tisdagar 27/9–13/12:

Grupp 1 kl. 9.30–11.00

Grupp 2 kl. 11.15–12.45

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

Avgift 1 560 kr

Grupp 1 *Arrangemang nummer* 222806

Grupp 2 *Arrangemang nummer* 222807

B2/C1. Discussing literature

We will discuss modern English literature from a novel or short stories as well as other literary extracts. This course will also give you the opportunity to build up and improve your English vocabulary. Each participant will be able to take part in a vibrant discussion forum regarding the authors' work as well as other chosen articles or materials.

Ledare Bradley Knopff

Tid Tio onsdagar kl. 15.00–16.30: 28/9–30/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

Avgift 1 300 kr

Arrangemang nummer 222808

C1. Discussing literature

We will discuss modern English literature from a novel or short stories as well as other literary extracts. This course will also give you the opportunity to build up and improve your English vocabulary. Each participant will be able to take part in a vibrant discussion forum regarding the authors' work as well as other chosen articles or materials.

Ledare Bradley Knopff

Tid Tio måndagar kl. 15.00–16.30: 26/9–28/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

Avgift 1 300 kr

Arrangemang nummer 222809

Franska

Beträffande nivåbeteckningarna A1–C2, se sid. 37.

Ledare:

Caroline Alfandari, formateur Français langue étrangère (FLE), caroalfandari@hotmail.com

Carola Almqvist, fil.mag.,

almqvist.carola@gmail.com, 070-494 90 68

Pierre Barin-Turica, formateur Français langue étrangère (FLE), pbtusve@hotmail.com

Leila Brioschi, master Français langue étrangère (FLE), leilabrioschi@gmail.com

Marie Bruneau, certifierad lärare i franska och i fransk litteratur, mariebruneau@yahoo.fr

Sigun Dafgård Norén, fil.dr,

s.dafgard@gmail.com, 08-84 85 18

Sylvia Martin, fil.mag.,

sylvia.maryann.martin@gmail.com,

073-209 80 60

Françoise Sule, universitetsadjunkt, francoise.sule@telia.com

Muriel Wellander, formateur Français langue étrangère (FLE), muriel@wellander.com

A1. Français – débutants

En kurs för dig som är nybörjare. Kursen ger övningar i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagssamtal.

Första terminen

Ledare Caroline Alfandari

Tid Tio fredagar kl. 11.45–13.15:

30/9–9/12, ej 4/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

Avgift 1 300 kr

Arrangemang nummer 222812

Fortsättningskurs på nybörjarnivå

Tredje terminen

Ledare Sigun Dafgård Norén

Tid Tio fredagar kl. 12.30–14.00:

30/9–9/12, ej 4/11

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena

Avgift 1 300 kr

Arrangemang nummer 222813

Repetitionskurser (nivå A1 och A2)

A1. Vous avez oublié votre français?

En kurs för ”falska” nybörjare. Kursen vänder sig till dig som för länge sedan läst franska och som tycker att du glömt det mesta.

Första terminen

Ledare Sigun Dafgård Norén
Tid Tio onsdagar kl. 14.30–16.00: 28/9–30/11
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222815

Ledare Caroline Alfandari
Tid Tio fredagar kl. 13.30–15.00:
30/9–9/12, ej 4/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222816

Tredje terminen

Ledare Marie Bruneau
Tid Tio tisdagar kl. 9.30–11.00: 27/9–29/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222817

Ledare Carola Almqvist
Tid Tio onsdagar kl. 10.30–12.00: 28/9–30/11
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222818

Fjärde terminen

Ledare Carola Almqvist
Tid Tio torsdagar kl. 11.30–13.00: 29/9–1/12
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222819

A2. Révisez votre français!

Vi friskar upp grammatik och ordförråd samt övar praktisk vardagsfranska.

Sjunde terminen

Ledare Pierre Barin-Turica
Tid Tio måndagar kl. 12.45–14.15: 26/9–28/11
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222821

Ledare Pierre Barin-Turica
Tid Tio fredagar kl. 12.30–14.00:
30/9–9/12, ej 4/11
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222822

A2+. Révisez votre français!

Vi friskar upp grammatik och ordförråd samt övar praktisk vardagsfranska.

Ledare Leila Brioschi
Tid Tio måndagar kl. 9.30–11.00:
26/9–5/12, ej 31/10
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222824

Form Distanskurs via Zoom.
Ledare Muriel Wellander
Tid Tio tisdagar kl. 9.30–11.00:
27/9–6/12, ej 1/11
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222825

Ledare Muriel Wellander
Tid Tio onsdagar kl. 9.30–11.00:
28/9–7/12, ej 2/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222826

Ledare Muriel Wellander
Tid Tio onsdagar kl. 11.15–12.45:
28/9–7/12, ej 2/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222827

Ledare Muriel Wellander
Tid Tio fredagar kl. 9.30–11.00:
30/9–9/12, ej 4/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222828

Fortsättningskurser (nivå B1 och B2)

B1. Littérature, conversation et grammaire

Vi läser skönlitterära texter och tidningsartiklar samt utvecklar muntlig uttrycksförmåga, grammatisk säkerhet och ordförråd.

Ledare Sigun Dafgård Norén
Tid Tio tisdagar kl. 11.30–13.00: 27/9–29/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222830

Ledare Pierre Barin-Turica
Tid Tio torsdagar kl. 11.15–12.45: 29/9–1/12
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222831

Ledare Sylvia Martin
Tid Tio fredagar kl. 9.30–11.00:
30/9–9/12, ej 4/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222832

Ledare Muriel Wellander
Tid Tio fredagar kl. 11.15–12.45:
30/9–9/12, ej 4/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222833

B1/B2. Littérature, conversation et grammaire

Ledare Leila Brioschi
Tid Tio måndagar kl. 11.15–12.45:
26/9–5/12, ej 31/10
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222835

B2. La presse française – lecture et conversation

En kurs om pressämnen. Du får arbeta med din franska genom att hålla dig à jour med franska nyheter och att debattera!

Ledare Marie Bruneau
Tid Tio tisdagar kl. 13.15–14.45:
27/9–29/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222836

B2. Utiliser la langue pour parler d'aujourd'hui, améliorer votre production orale générale et votre prise de parole

En se basant sur des thèmes de discussion couvrant les principaux aspects de la vie quotidienne les participants développeront une aisance d'expression orale nécessaire dans différentes situations de communication. Supports multimédias variés (presse écrite, programmes télévisés ou radiophoniques et chansons).

Ledare Françoise Sule
Tid Tio tisdagar kl. 9.30–11.00: 27/9–29/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222837

B2. Littérature et culture

Des Alpes à l'Auvergne en passant par la Bourgogne... trois autrices francophones racontent

Objectif: Grâce à la lecture et l'analyse de trois romans contemporains, pouvoir approfondir sa connaissance et sa maîtrise du français. Les cours reposent sur la pratique de l'oral. Des échanges avec les autrices ont lieu par Zoom. Anne Delaflotte Medhevi (Bourgogne), Julie Guinand (Suisse) et Marie-Hélène Lafon (Auvergne).

Les livres *Le portefeuille rouge* (Anne Delaflotte Mehdevi), *Survivante* (Julie Guinand), *L'annonce* (Marie-Hélène Lafon) sont disponibles en format poche, sur internet ou à la librairie Hedengrens. Le roman de Julie Guinand sera fourni par Françoise Sule.

Form Kursen ges på Hagagatan, men fyra lektioner med författarsamtal ges via Zoom.
Ledare Françoise Sule
Tid Tio tisdagar kl. 13.30–15.00: 27/9–29/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222838

B2. Littérature et civilisation

Romanläsning, samtalsövningar och fördjupning av vissa grammatiska moment. Vi diskuterar också aktuella händelser/företeelser i det franska samhället med utgångspunkt i bl.a. tidnings-texter.

Ledare Pierre Barin-Turica
Tid Tio torsdagar kl. 9.30–11.00: 29/9–1/12
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222839

Ledare Sigun Dafgård Norén
Tid Tio onsdagar kl. 12.30–14.00:
28/9–30/11
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222840

B2. Ne cessez pas de parler français!

Vi utvecklar förmågan att diskutera kring skönlitteratur, aktuella tidningstexter, filmer m.m.

Ledare Pierre Barin-Turica
Tid Tio måndagar kl. 14.45–16.15: 26/9–28/11
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222841

B2+. Lecture, conversation et grammaire

Textläsning, samtalsövningar och fördjupning av vissa grammatiska moment.

Max 10 deltagare.

Ledare Sylvia Martin

Tid Tio tisdagar kl. 10.30–12.00:

27/9–29/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Avignon

Avgift 1 500 kr

Arrangemang nummer 222842

Avancerade kurser (nivå C1 och C2)

C1. Lecture et discussion

Vi stabiliserar deltagarnas goda kunskaper i franska och utvecklar förmågan att diskutera med ett rikt och varierat ordförråd med utgångspunkt i texterna.

Ledare Muriel Wellander

Tid Tio torsdagar kl. 9.30–11.00:

29/9–8/12, ej 3/11

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena

Avgift 1 300 kr

Arrangemang nummer 222843

C2. Lecture et discussion

Vi utvecklar deltagarnas mycket goda förmåga att uttrycka sig i tal och skrift med ett avancerat ordförråd.

Ledare Marie Bruneau

Tid Tio tisdagar kl. 11.15–12.45:

27/9–29/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

Avgift 1 500 kr

Arrangemang nummer 222844

Grekiska, nygrekiska

Beträffande nivåbeteckningarna A1–A2, se sid. 37.

Ledare:

Eva Broman, fil.lic.,

eva.broman@gmail.com, 08-85 44 27

A1. Nygrekiska – nybörjarkurs

Vi bygger upp ett basordförråd och tränar grundläggande grammatik, vardagliga samtal och turistsituationer och får en orientering om det moderna Greklands samhällsliv och kultur.

Ledare Eva Broman

Tid Tio onsdagar kl. 12.00–13.30: 28/9–30/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

Avgift 1 300 kr

Arrangemang nummer 222846

A2. Nygrekiska – sjätte terminen

Vi bygger vidare på vårt basordförråd och fördjupar de grammatiska kunskaperna. Undervisningen kompletteras med muntliga övningar (som omfattar frågor på stycken i läroboken och vardagliga samtal) och en fortsatt orientering om det moderna Greklands historia, samhällsliv och kultur. För att delta i kursen bör du ha läst kursboken *Nygrekiska 1*.

Ledare Eva Broman

Tid Tio onsdagar kl. 9.30–11.00: 28/9–30/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

Avgift 1 300 kr

Arrangemang nummer 222847

A2+. Nygrekiska – mellannivå

Kursen fokuserar på repetition av grammatiska moment, läsförståelse och muntlig kommunikation. Kursdeltagarna förväntas kunna delta i en konversation om innehållet i en enklare text, såsom ett stycke i läroboken eller en berättelse. Kursen inbegriper en vidare fördjupning i grekisk historia, samhällsliv och kultur. För att delta i kursen bör du ha läst kursboken *Ellinika Tora 2+2* eller ha motsvarande kunskaper.

Ledare Eva Broman

Tid Tio onsdagar kl. 14.30–16.00: 28/9–30/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

Avgift 1 500 kr

Arrangemang nummer 222848

Italienska

Beträffande nivåbeteckningarna A1–C1, se sid. 37.

Ledare:

Luminitza Beiu-Paladi, professor emerita,
luminitza.beiu-paladi@su.se

Leila Brioschi, master Français langue étrangère (FLE),
leilabrioschi@gmail.com

Sabrina Cogo, masterexamen,
cogosabrina@gmail.com

Alberto Greco, M. Phil.,
alberto.greco@folkuniversitetet.se

Antonello Motta, fil.dr i teatervetenskap,
Stockholms och Turins universitet,
antonellomotta@hotmail.com

Maria Tikka, fil.dr, i italienska,
maria.tikka@su.se

A1. Italienska – nybörjare

Kurserna ger övningar i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagssamtal.

Första terminen

Ledare Maria Tikka

Tid Tio torsdagar 29/9–1/12:

Grupp 1 kl. 13.15–14.45

Grupp 2 kl. 15.00–16.30

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

Avgift 1 300 kr

Grupp 1 *Arrangemang nummer* 222850

Grupp 2 *Arrangemang nummer* 222851

Fortsättningskurser på nybörjarnivå

Tredje terminen

Ledare Alberto Greco

Tid Tio tisdagar 27/9–29/11:

Grupp 1 kl. 9.30–11.00

Grupp 2 kl. 11.30–13.00

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien

Avgift 1 300 kr

Grupp 1 *Arrangemang nummer* 222853

Grupp 2 *Arrangemang nummer* 222854

Fjärde terminen

Form Kursen inleds som distanskurs via Zoom och övergår sedan till klassrum.

Ledare Leila Brioschi

Tid Tio måndagar kl. 14.00–15.30:

26/9–5/12, ej 31/10

Avgift 1 300 kr

Arrangemang nummer 222856

A2. Fortsättningskurser

Kurserna ger övningar i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagssamtal.

Sjunde terminen

Form Distanskurs via Zoom.

Ledare Sabrina Cogo

Tid Tio måndagar kl. 10.00–11.30:

26/9–28/11

Avgift 1 300 kr

Arrangemang nummer 222858

Nionde terminen

Ledare Sabrina Cogo

Tid Tio måndagar kl. 13.30–15.00:

26/9–28/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

Avgift 1 500 kr

Arrangemang nummer 222859

B1+. Studiamo e parliamo italiano

Kursen ger övningar i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagssamtal.

Ledare Leila Brioschi

Tid Tio torsdagar kl. 9.30–11.00:

29/9–8/12, ej 3/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, Oxford

Avgift 1 300 kr

Arrangemang nummer 221861

B1+. Conversazione

Vi vidareutvecklar den muntliga kompetensen och ordförrådet genom att läsa en modern italiensk roman. Vi diskuterar italienskt samhällsliv och kultur som lyfts fram under läsningen och fördjupar oss i vissa grammatiska moment. Du bör vara på en nivå som ligger över B1.

Ledare Alberto Greco

Tid Tio torsdagar 29/9–1/12:

Grupp 1 kl. 9.30–11.00

Grupp 2 kl. 11.15–12.45

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 1 300 kr

Grupp 1 *Arrangemang nummer* 222862

Grupp 2 *Arrangemang nummer* 222863

B1/B2. Studiamo e parliamo italiano

Vi studerar texter, utvidgar ordförrådet och fördjupar grammatikkunskaperna samt tränar på att tala italienska.

Ledare Leila Brioschi
Tid Tio torsdagar kl. 11.15–12.45:
29/9–8/12, ej 3/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222865

B2. Leggiamo e parliamo italiano

Vi läser och analyserar en roman, tränar på att tala italienska för att utvidga ordförrådet och fördjupar grammatikkunskaperna.

Ledare Sabrina Cogo
Tid Tio måndagar kl. 15.30–17.00:
26/9–28/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
Avgift 1 500 kr
Arrangemang nummer 222867

C1. L'Italia e i suoi film

Vi presenterar italienska filmer och analyserar dem tillsammans. Deltagarna tränas under kursen i att uttrycka sig på god italienska samt debattera och argumentera för sina åsikter. Kursen är en fristående fortsättning på tidigare italienska filmkurser.

Ledare Antonello Motta
Tid Tio måndagar kl. 11.30–13.00:
26/9–12/12, två uppehåll
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222868

C1. Italo Calvinos "Se una notte d'inverno un viaggiatore" och den nutida italienska romanens förnyelse

Vi utvecklar deltagarnas redan mycket goda förmåga att uttrycka sig på italienska genom att läsa och analysera romanen *Se una notte d'inverno un viaggiatore* av Italo Calvino. Deltagarna tränas i att diskutera kring några aspekter i Calvinos kulturbok: romangenrens metamorfos, läsarens roll och läsandets möjligheter samt litteraturens betydelse i det moderna samhället.

Ledare Luminitza Beiu-Paladi
Tid Tio torsdagar kl. 13.30–15.00:
29/9–1/12
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222869

Japanska

Beträffande nivåbeteckningen A1, se sid. 37.

Ledare:

Sue Sugizaki, Mphil (licentiate) i lingvistik, auktoriserad lärare i japanska som främmande språk, sue.sugizaki@folkuniversitetet.se

A1. Introduktionskurs i japanska

Vill du veta lite om japanska språket och lära känna dess kultur via språket? I denna introduktionskurs går vi igenom hälsningsfraser, bugningar, lite kroppsspråk, hur japanska skriftsystemet utvecklades, artighetsgrader inom japanska språket samt lite turistinformation.

Ledare Sue Sugizaki
Tid Fem tisdagar kl. 11.30–13.00:
1/11–29/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca
Avgift 650 kr
Arrangemang nummer 222870

Kinesiska – mandarin

Beträffande nivåbeteckningen A1, se sid. 37.

Ledare:

Lan Wu, fil.mag., tianshui@hotmail.com

A1. Kinesiska – mandarin Nybörjarkurs

Vi går igenom hur de kinesiska tecknen skrivs, hur de är uppbyggda, uttalet i mandarin inklusive de fyra tonerna och allmänt om det kinesiska språkets utveckling. Dialog och daglig konversation är en viktig del av kursen. Vi bekantar oss också med kinesisk kultur och vardag.

Ledare Lan Wu
Tid Tio tisdagar kl. 13.30–15.00:
27/9–29/11
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222872

Latin med allmän språkkunskap

Beträffande nivåbeteckningarna A1–C2,
se sid. 37.

Ledare:

Leif Bergman, fil.lic.,
leifbergman43@hotmail.com, 076-173 32 41

Claes-Håkan Thorell, leg. gymnasielärare i latin,
grekiska, spanska, ch.thorell@telia.com,
070-631 84 04

Kjell Weinius, fil.mag., kjell.weinius@telia.com,
070-562 47 57

A1. Lär dig latin – alla tiders språk!

Första terminen

Vi studerar tillrättalagda texter för förståelse av latinets språkliga egenheter. Grundläggande formlära och enkel syntax. Latinets uttal och betoning. Latinska sentenser och citat. Ords betydelser och etymologi. Latinska lånord i svenska och andra moderna språk. Kort orientering om Roms historia med kommentarer om det romerska samhället ur olika aspekter i anslutning till textmaterialet.

Ledare Claes-Håkan Thorell
Tid Tio fredagar kl. 10.30–12.00:
30/9–9/12, ej 4/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222875

A1. Lär dig latin – alla tiders språk!

Fjärde terminen

Vi fortsätter att läsa kortare texter, till exempel ett antal välkända sentenser och citat ur den latinska litteraturen och några kapitel ur Comenius *Orbis pictus*. Några längre texter hinner vi också med – den medeltida berättelsen om Sankt Görän och hans möte med den gruvliga draken, samt texten till katolikernas döds-mässa *Requiem*, som vi dessutom tar del av i Mozarts eller Beethovens tonsättning. Nya kursdeltagare hälsas välkomna. Kursen passar också bra för dem som vill friska upp sina gamla latin-kunskaper från gymnasiet.

Ledare Leif Bergman
Tid Tio fredagar kl. 10.30–12.00:
30/9–9/12, ej 4/11
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena
Avgift 1 500 kr
Arrangemang nummer 222876

A2. Fokus på Augustus

Sjunde terminen

Denna termin handlar helt och hållet om Gajus Octavius, mera känd som kejsar Augustus. Vi studerar en originaltext, några tillrättalagda texter och några översättningar, vilka alla belyser Augustus och tiden han levde i. Vi fortsätter genomgången av grundläggande formlära och syntax. I samband med textläsningen behandlas latinska suffix, och ords betydelser och etymologi kommenteras.

Ledare Kjell Weinius
Tid Tio onsdagar kl. 10.30–12.00: 28/9–30/11
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222877

A2. Lär dig latin – alla tiders språk!

Nionde terminen

Vi läser tillrättalagda texter om några vardags-händelser i Rom under antiken och talar om innehållet. I samband med textgenomgången repeteras grundläggande formlära och syntax. Vi studerar också några aspekter på det grekiska språket: alfabet, prefix och suffix. Nya deltagare, som vill fräscha upp sina gamla kunskaper i latin, är välkomna.

Ledare Kjell Weinius
Tid Tio onsdagar kl. 14.30–16.00: 28/9–30/11
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena
Avgift 1 500 kr
Arrangemang nummer 222878

B1. Lär dig latin – alla tiders språk! Från Livius till Plinius

Vi läser hela sagan om *Amor* och *Psyke*, författad av Apuleius och ingående i hans märkliga roman *Metamorphoses* eller *Asinus aureus*. För vårt översättningsarbete väljer vi till varje kursmöte ut en sida från början, mitten eller slutet i den cirka femtio sidor långa texten. De återstående textpartierna tar vi del av i en svensk översättning. När vi får tid över fortsätter vi att läsa kortare textstycken kursivt, till exempel i Comenius *Orbis pictus* eller i vårt urval av välkända latinska sentenser och citat.

Ledare Leif Bergman
Tid Tio torsdagar kl. 15.30–17.00: 29/9–1/12
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
Avgift 1 500 kr
Arrangemang nummer 222879

C2. Petronius och Tacitus

Vi läser utdrag ur två framstående latinska författares verk. Petronius levde när Nero var kejsare i Rom. Hans berömmelse som författare vilar helt och hållet på *Satiricon*, ofta kallad den första romanen i romersk litteratur. Vi läser även några utdrag ur Tacitus *Germania* eller annan Tacituskrift.

Nya deltagare är välkomna.

Ledare Kjell Weinius

Tid Tio onsdagar kl. 12.30–14.00:

28/9–30/11

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena

Avgift 1 300 kr

Arrangemang nummer 222880

Ryska

Beträffande nivåbeteckningarna A1–C1, se sid. 37.

Ledare:

Natasha Alexeeva, fil.mag.,
natalaxeeva@gmail.com

Gun Dahlberg, fil.mag.,
gung.dahlberg@gmail.com, 08-722 04 23

Nina Kyrklund, akademiska studier i ryska,
nina.kyrklund@telia.com

A1. Ryska – nybörjarkurs

Fortsättningskurs på nybörjarnivå

Tredje terminen

Vi lär in och övar basordförråd, grundläggande grammatik, vardagliga samtal samt turist-situationer.

Max 10 deltagare.

Ledare Nina Kyrklund

Tid Tio måndagar kl. 9.30–11.00:

26/9–28/11

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon

Avgift 1 300 kr

Arrangemang nummer 222882

A2. Ryska – fortsättningskurs

Sjunde terminen

Vi lär in och övar basordförråd, grundläggande grammatik, vardagliga samtal samt turist-situationer. För att delta i denna kurs bör du ha

studerat ryska vid Senioruniversitetet minst sex terminer eller ha motsvarande kunskaper.

Max 10 deltagare.

Ledare Nina Kyrklund

Tid Tio måndagar kl. 11.15–12.45:

26/9–28/11

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon

Avgift 1 500 kr

Arrangemang nummer 222883

A2+/B1. Lär dig mer ryska

Kursen vänder sig till dig som har gått tre år på gymnasiet eller motsvarande och har gått igenom grundläggande rysk grammatik. Vi läser enklare texter, ser lättare ryska program, repeterar grammatik, har skrivövningar och övar oss i att tala ryska. Kursledaren tillhandahåller tills vidare det undervisningsmaterial som behövs.

Max 10 deltagare.

Ledare Gun Dahlberg

Tid Tio onsdagar kl. 10.30–12.00:

28/9–30/11

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon

Avgift 1 500kr

Arrangemang nummer 222884

B1+. Lär dig mer ryska

Vi fortsätter i läroboken *Colloquial Russian 2*, kap. 7. Vi använder oss också av andra texter och ser och hör ryska program, filmer och sånger.

Ledare Gun Dahlberg

Tid Tio måndagar kl. 15.00–16.30:

26/9–28/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

Avgift 1 500 kr

Arrangemang nummer 222885

B2+. Lär dig mer ryska

Vi samtalar och läser texter av olika slag och tar upp viss avancerad grammatik. Vi ser och lyssnar på ryska program, filmer m.m. Vi fortsätter att läsa Olga Tjechovas memoarer och modernare korta noveller.

Ledare Gun Dahlberg

Tid Tio onsdagar kl. 13.30–15.00:

28/9–30/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

Avgift 1 300 kr

Arrangemang nummer 222886

C1. Ryska – textstudier och konversation

Varierat kursinnehåll med tonvikt på muntlig färdighet och översättning. Vi läser utdrag ur böcker av ryska författare.

Nya deltagare är välkomna efter samråd med kursledaren.

Ledare Natasha Alexeeva
Tid Tio måndagar kl. 13.30–15.00: 26/9–28/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca
Avgift 1 500 kr
Arrangemang nummer 222887

Spanska

Beträffande nivåbeteckningarna A1–B2, se sid. 37.

Ledare:

Catalina Arianzen, fil.dr,
 catalina.arianzen@gmail.com, 073-072 51 00

Astrid Mellbom, fil.lic.,
 astrid.mellbom@telia.com, 070-228 09 41

Claudia Muñoz, engelsk- och spansklärare,
 claudia.munoz@folkuniversitetet.se

Anna Rosén Lorentzon, fil.kand., adjunkt,
 anna.r.lorentzon@outlook.com

Sarahí Vélez Zanatta, fil.lic. i kommunikationsvetenskap,
 sarahivelez@icloud.com

A1. Spanska – nybörjarkurs

Kursen ger övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagliga samtal samt turist-situationer.

Första terminen

Ledare Claudia Muñoz
Tid Tio måndagar kl. 11.30–13.00: 26/9–28/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222890

Ledare Anna Rosén Lorentzon
Tid Tio onsdagar kl. 15.00–16.30:
 28/9–7/12, ej 26/10
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222891

Form Distanskurs via Zoom.
Ledare Claudia Muñoz
Tid Tio torsdagar kl. 16.00–17.30: 29/9–1/12
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222892

Fortsättningskurser på nybörjarnivå

Andra terminen

Ledare Sarahí Vélez Zanatta
Tid Tio måndagar kl. 13.15–14.45: 26/9–28/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222894

Tredje terminen

Ledare Sarahí Vélez Zanatta
Tid Tio måndagar kl. 11.15–12.45: 26/9–28/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222896

A2. Fortsättningskurser

Vi fortsätter att utvidga ordförrådet, studerar nya grammatiska moment och övar konversation.

Fjärde terminen

Ledare Astrid Mellbom
Tid Tio torsdagar kl. 11.30–13.00: 29/9–1/12
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222900

Femte terminen

Ledare Anna Rosén Lorentzon
Tid Tio onsdagar kl. 13.00–14.30:
 28/9–7/12, ej 26/10
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222902

Nionde terminen

Ledare Claudia Muñoz
Tid Tio tisdagar kl. 11.30–13.00: 27/9–29/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222904

A2+. Fortsättningskurser

Ledare Claudia Muñoz
Tid Tio tisdagar kl. 9.30–11.00:
 27/9–29/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222906

Ledare Astrid Mellbom
Tid Tio torsdagar kl. 9.30–11.00: 29/9–1/12
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222907

Ledare Catalina Arianzen
Tid Tio måndagar kl. 13.15–14.45: 26/9–28/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222908

B1. Spanska texter, grammatik och konversation

Vi fortsätter att befästa och utvidga ordförrådet, repetera grammatik och studera nya grammatiska moment samt öva konversation.

Ledare Sarahí Vélez Zanatta
Tid Tio onsdagar kl. 11.30–13.00: 28/9–30/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222910

Ledare Catalina Arianzen
Tid Tio torsdagar kl. 13.30–15.00: 29/9–1/12
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
Avgift 1 500 kr
Arrangemang nummer 222911

Ledare Claudia Muñoz
Tid Tio tisdagar kl. 13.30–15.00: 27/9–29/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222912

B1+. Spanska texter, grammatik och konversation

Vi studerar autentiska texter, såväl litterära som tidningstexter. Vi fortsätter att befästa och utvidga ordförrådet, repetera grammatik och öva konversation.

Ledare Astrid Mellbom
Tid Tio onsdagar kl. 9.30–11.00: 28/9–30/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222914

B2+. Spanska texter, konversation och grammatik

Vi läser skönlitterära texter och tidningsartiklar samt utvecklar muntlig uttrycksförmåga och grammatik samt utvidgar ordförrådet.

Ledare Catalina Arianzen
Tid Tio tisdagar kl. 15.00–16.30: 27/9–29/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222915

Tyska

Beträffande nivåbeteckningarna A1–C2, se sid. 37.

Ledare:

Birgit Gebel, fil.mag.,
birgit.emmy.gebel@gmail.com

Hannah Hinz Cornelli, doktorand i litteraturvetenskap, hanna.hinz@tyska.su.se

Ingrid Holm, jur.dr,
ingrid.holm@folkuniversitetet.se

Margareta Pettersson, fil.mag.,
meg.pettersson@gmail.com, 08-668 65 06

A1. Tyska – nybörjarkurs

Kursen ger övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagliga samtal samt turist-situationer.

Fortsättningskurs nybörjarnivå

Tredje terminen

Ledare Ingrid Holm
Tid Tio tisdagar kl. 9.30–11.00:
27/9–29/11
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222920

A2. Tyska – lättare texter

Kursen vänder sig till dig som läst tyska för länge sedan och tror att du har glömt mycket. Vi övar textförståelse, konversation och ordkunskap med utgångspunkt från den text vi läser samt repeterar basgrammatik.

Första terminen

Ledare Birgit Gebel
Tid Tio onsdagar kl. 9.30–11.00:
28/9–30/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222922

Tredje terminen

Ledare Ingrid Holm
Tid Tio tisdagar kl. 11.30–13.00:
27/9–29/11
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222923

B1. Tyska – något avancerade texter

Kursen passar dig som har förkunskaper på A2-nivå. Tonvikten ligger på kommunikativa övningar. Vi tränar grammatik, struktur och utvidgar ordförrådet. Vi läser också medelsvåra autentiska texter som behandlar vardagslivet i de tysktalande länderna.

Ledare Birgit Gebel

Tid Tio måndagar kl. 14.30–16.00: 26/9–28/11

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena

Avgift 1 300 kr

Arrangemang nummer 222925

B1. Tyska texter, konversation och grammatik

Kursen passar dig som har förkunskaper på B1-nivå. Vi utvecklar vidare muntlig och skriftlig språkkompetens, ordförråd och grammatik. Vi läser skönlitterära texter och diskuterar aktuella händelser i de tysktalande länderna.

Form Distanskurs via Zoom.

Ledare Ingrid Holm

Tid Tio torsdagar kl. 10.00–11.30: 29/9–1/12

Avgift 1 300 kr

Arrangemang nummer 222926

B1+. Tysk konversation och textläsning

Vi utvecklar språkfärdigheten i tal och i läs- och hörförståelse. Huvudvikten läggs vid konversation och diskussion med utgångspunkt i den lästa texten, samt vid grammatik och ordförrådsövningar. Vi läser och diskuterar artiklar från tysktalande länder.

Ledare Margareta Pettersson

Tid Tio torsdagar kl. 13.15–14.45: 29/9–1/12

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

Avgift 1 300 kr

Arrangemang nummer 222928

B1+/B2. Tyska texter, konversation och diskussion

Kursen passar dig som har förkunskaper på B1+/B2-nivå.

Vi läser och diskuterar aktuella och skönlitterära texter. Vi repeterar grammatik vid behov. Du lär dig samtala fritt och ledigt, förklara dina ståndpunkter och argumentera.

Form Distanskurs via Zoom.

Ledare Ingrid Holm

Tid Tio torsdagar kl. 12.00–13.30:

29/9–1/12

Avgift 1 300 kr

Arrangemang nummer 222929

C2. Literatur lesen und diskutieren

Vi fördjupar språkkunskaperna genom repetitioner och övningar i grammatik och ordkunskap. Konversation i anslutning till de lästa texterna. Aktuella händelser i det tyska samhället belyses från bl.a. tidningstexter och nyhets-sändningar.

Ledare Hannah Hinz Cornelli

Tid Tio onsdagar kl. 9.30–11.00:

28/9–30/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 1 300 kr

Arrangemang nummer 222930

Övriga studiecirkelar

Läsåret 2022/2023

Deltagare som följer en kurs som sträcker sig över flera terminer har förtur till påföljande termin.

Dataspel

Ledare:

Inger Grotteblad, Professionell Senior Gamer från seniorlaget Silver Snipers och världsmästare i spelet CS:GO, Counter Strike Global Offensive
inger.grotteblad@gmail.com

Dataspelskurs för seniorer – nybörjare

Hur kan man sitta i evigheter framför en dator och trycka på knappar som barnbarnen gör? Hur kul kan det vara? Det måste finnas en värld där inne i datorn som har en stor dragningskraft. Vad är det för något man kan hitta? Finns det något av intresse för en senior? Finns det manntro andra världar än de våldsamma? Kom med på denna nybörjarkurs för att testa vad dataspel för seniorer går ut på. Medtag egen laptop.

Max 10 deltagare.

Ledare Inger Grotteblad

Tid Fem onsdagar kl. 13.30–15.00:

Grupp 1: 28/9–26/10

Grupp 2: 2/11–30/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 650 kr

Grupp 1: Arrangemang nummer 222935

Grupp 2: Arrangemang nummer 222936

Filmkunskap

Ledare:

Antonello Motta, fil.dr, i teatervetenskap, Stockholms och Turins universitet,
antonellomotta@hotmail.com

Filmanalys

Vi lär oss att analysera filmer genom att koncentrera oss på de olika element som filmer består av: kamerarörelser, manus, ljussättning, musik, skådespeleri, fotografi, regi m.m.

Max 16 deltagare.

Ledare Antonello Motta

Tid Tio måndagar kl. 13.30–15.00:

26/9–12/12, två uppehåll

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 1 300 kr

Arrangemang nummer 222940

Filosofi

Ledare:

Karin Linnell, högskoleadjunkt,
karin@skogell.com

Vad innebär det att existera? Grundkurs

Obs! Kursen är en repris från våren 2022.

Sätt dig in i filosofiska resonemang! Du får insikter i hur olika filosofer – främst Søren Kierkegaard har reflekterat kring djupa existentiella frågor. Existentiell hälsa innebär bland annat att du får ett fungerande språk för att uttrycka dina känslor, vilket gör dem mer hanterbara. Filosofi betyder kärlek till vishet, vilket under antiken innebar en strävan efter det sanna, det goda och det sköna. Tillsammans reflekterar vi utifrån dessa begrepp och fokuserar på vad en av våra mest kända existencialister i den västerländska filosofihistorien menar är innebörden av att vara människa. Vidare behandlas människans sårbarhet i svåra situationer.

Vi tar också upp existentialismens grundläggande frågor om livets mening, frihetens möjlighet, självmedvetenhet, ansvar och ångest.

Ledare Karin Linnell

Tid Tio tisdagar kl. 13.30–15.00:

27/9–29/11

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien

Avgift 1 300 kr

Arrangemang nummer 222942

Vad innebär det att existera? Fortsättningskurs

Utifrån grundkursens filosofiska resonemang om vad det innebär att existera erbjuds en fortsättning. Du får fördjupade insikter i existentiellt tänkande – främst Søren Kierkegaard. Kursen bygger till stor del på filmade föredrag (svensk text) från Testrups Højskole med forskare från Søren Kierkegaard-sällskapet, vilka har djup erfarenhet och bred kunskap om existentiell problematik och frågeställningar.

Med kursledaren som moderator analyseras och diskuteras därefter föredragen från filmen i syfte att koppla an till den enskilde personen, tidsandan samt till enskilda situationer där existensen på olika sätt är i fokus.

Ledare Karin Linnell

Tid Åtta torsdagar kl. 13.30–15.00: 29/9–17/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, Salamanca

Avgift 1 040 kr

Arrangemang nummer 222943

Fotokunskap

Ledare:

Jan-Olav Wedin, musiker och fotograf,
jan-olav@familjenwedin.se

Fotografering

Vi vill ju alla kunna vara kreativa, leka med våra bilder och enkelt kunna få ut det mesta möjliga av dem. En stor och ofta oöverstiglig tröskel är alla dessa program man måste behärska. Bli en bättre fotograf med enkla knep! Lär dig förbättra ditt fotograferande och skapa snygga bilder.

Vi går igenom de viktigaste delarna och momenten i fotografering och arbetar med olika inställningar på kameran/mobilen/drönaren. Vi går också igenom de mest kraftfulla, enkla och prisvärda programmen för att hantera digitala bilder.

Ledare Jan-Olav Wedin

Tid Sex måndagar kl. 10.30–12.00:

26/9–31/10

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien

Avgift 780 kr

Arrangemang nummer 222945

Se även vår nya föreläsningsserie *Fotografier som påverkar på sidan 17.*

Fysik

Ledare:

Bosse Johansson, civ.ing., tekn.mag.
bossejohan@hotmail.com

Fysik för far- och morföräldrar Grundkurs

Nedslag i den klassiska fysiken – Galilei, Newton med flera, ända fram till vår tid. Kanske även en smula Einstein. Vi börjar med att diskutera fysikens arbetsmetoder, fysikaliska modeller, storheter och enheter. Vi talar om nödvändiga verktyg som t.ex. värdesiffror, potenser och prefix. För beräkningar som vi kommer att utföra krävs inte mycket matematik, de fyra räknesätten räcker gott!

Vi fortsätter att studera olika krafter i vardagen – tyngd, friktion, spännkrafter, krafter som samverkar, jämvikt, Newtons 3:e lag med mera, och därefter begreppen densitet, tryck och tryckkrafter för att sedan komma in på vätskors och gasers lyftkraft – *Arkimedes princip*. Vi kommer förhoppningsvis också hinna med att diskutera olika slags rörelser, likformig och accelererad rörelse och titta på de samband som finns mellan storheterna tid, sträcka och hastighet samt studera några olika typer av diagram.

Max 16 deltagare.

Kurstid Läsåret 2022/23

Ledare Bosse Johansson

Tid Elva torsdagar kl. 13.30–15.00: 29/9–8/12

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 1 430 kr

Arrangemang nummer 222947

Historia

Ledare:

Helmut Lechner, fil.mag.,
magic16tumleh@gmail.com, 070-640 94 34

Erik Tängerstad, fil.kand.,

tangerstad@gmail.com, 08-663 30 99

Från Alexander II till Putin

Kursen kommer att belysa tsar Alexander II:s reformpolitik. Intelligentians roll under 1800-talet skildras liksom tsardömetts fall 1917, den ryska revolutionen och den påföljande stalinistiska perioden. Chrusjtjov, Brezjnevs och sovjetstatens upplösning under Gorbatsjov berörs. Jeltsins och Putins väg till makten kommer också

att behandlas och fokus läggs på Putins maktutövning de senaste 20 åren. Kursdeltagarna kommer tillsammans med kursledaren att gemensamt besluta vilka teman som ska ges mer tid och fördjupning.

Max 16 deltagare.

Ledare Helmut Lechner

Tid Tio måndagar kl. 10.30–12.00: 26/9–28/11

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena

Avgift 1 300 kr

Arrangemang nummer 222950

Kinas moderna historia

Vi inleder med Kinas smärtsamma period under kolonialismen och går vidare med kejsardömet fall 1912. Republiken under Sun Yat-sen, Chiang Kai-shek och Maos maktövertagande 1949. Maos stora misslyckande, det stora språnget och kulturrevolutionen. Efter Maos död 1976 inleder Deng Xiaoping en intensiv reformperiod som snabbt lyfter landet ur fattigdom. Vi går vidare med dagens kinesiska kommunistparti under ledaren Xi Jinping och dennes försök att tillsammans med Ryssland skapa en ny världsordning.

Ledare Helmut Lechner

Tid Tio tisdagar kl. 15.00–16.30: 27/9–29/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

Avgift 1 300 kr

Arrangemang nummer 222951

Tre teman i amerikansk historia

Vi börjar med Osage-indianerna i Oklahoma som en kort period på 1920-talet blir landets rikaste indianer. Det handlar om olja, mord och FBI:s födelse. Nästa tema behandlar frågan: Hade USA en skuggregering under presidenterna F.D. Roosevelt, H. Truman, I. Eisenhower och J.F. Kennedy under ledning av bröderna John Foster Dulles och Allen Dulles (CIA-chef)?

Det tredje temat rör förhållandet mellan presidenterna Donald Trump och Vladimir Putin. Trump hade betydande kontakter med ryska intressen redan på 1990-talet och mycket pekar på att ryska pengar hjälpte honom att vinna valet 2016.

Max 16 deltagare.

Ledare Helmut Lechner

Tid Tio tisdagar kl. 9.30–11.00: 27/9–29/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 1 300 kr

Arrangemang nummer 222952

Weimarrepubliken – mellankrigstidens Europa sett från Tyskland

Kursen gavs senast våren 2022.

Weimarrepubliken har blivit en stående referens när vi idag diskuterar vår egen samtid, oavsett om det handlar om politik, historia, ekonomi eller sociala förhållanden. Men vad menas med Weimarrepubliken? Kursen syftar till att såväl introducera som att fördjupa förståelsen kring mellankrigstidens Europa, med den första tyska republiken som fokus. Vid kursens början bestämmer kursdeltagarna om fokus ska läggas på kulturella, politiska eller socioekonomiska aspekter av Weimarrepubliken.

Max 16 deltagare.

Ledare Erik Tängestad

Tid Tio torsdagar kl. 15.30–17.00:

29/9–1/12

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 1 300 kr

Arrangemang nummer 222953

Hannah Arendt – om revolutionen

Vi läser och diskuterar Hannah Arendts bok *Om revolutionen* (översättning Henrik Gundenäs, med förord av Anders Burman: Daidalos förlag, 2021).

Samhällsvetaren och filosofen Hannah Arendt (1906–1975) kan ses som en av de mest diskuterade och inflytelserika tänkarna i dagens samhälle. Under efterkrigstiden, från 1940-talet till sin död 1975, var hon huvudsakligen verksam i USA och det är under denna period hon kom att nå världsrykte som en av sin samtids mest originella tänkare och samhällsdebattörer. Hon kom att rikta hård kritik mot det moderna samhällets totalitära tendenser, såväl inom politiken, som inom marknadsekonomin och det moderna samhällets organisering i stort. I sin bok *Om revolutionen*, ursprungligen publicerad 1963, diskuterar hon skillnaden mellan en europeisk och en amerikansk upplysningstradition utifrån det som hon uppfattar vara skillnaden mellan den franska och den amerikanska revolutionen.

Ledare Erik Tängestad

Tid Tio måndagar kl. 15.30–17.00:

26/9–28/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

Avgift 1 300 kr

Arrangemang nummer 222954

Konsthistoria

Konstkurserna i studiecirkelform är av grundläggande och översiktlig karaktär. Den som efterfrågar fördjupning hänvisas till universitetskurserna i konstvetenskap, till föreläsningsserierna eller till arrangemangen i samarbete med de olika konsthallarna.

Ledare:

Lars G Henricson, fil.kand.,
henricsonlarsg@gmail.com, 073-992 39 26

Svetlana Svensson, fil.dr,
s.ya.svensson@gmail.com

Kvinnor i konsten

I äldre tid fanns många hinder för kvinnor att förverkliga sin konstnärliga begåvning. I kursen följer vi kvinnliga pionjärer inom konst och konsthantverk från 1600-talet fram till idag, från Artemisia Gentileschi till Lena Cronqvist.

Max 16 deltagare.

Ledare Lars G Henricson

Tid Tio fredagar kl. 9.30–11.00:

30/9–9/12, ej 4/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 1 300 kr

Arrangemang nummer 222956

Allmoge

Den svenska allmogens liv kännetecknas ofta av lokala och ålderdomliga traditioner. Vi studerar allmogens konst och konsthantverk, men även folktro, folkmedicin, folkmusik och landsbygdens sedvänjor till vardag och fest under 1600–1800-talen.

Max 16 deltagare.

Ledare Lars G Henricson

Tid Tio fredagar kl. 11.30–13.00:

30/9–9/12, ej 4/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 1 300 kr

Arrangemang nummer 222957

Politik och konst i nutida Ryssland Konst som ett manipulativt verktyg

Rysslands politik står i fokus i den nutida debatten. Vad ligger till grund för den ryska inrikes- och utrikespolitiken och det ryska interagerandet med omvärlden? Svaret på frågan hittar vi i det ryska konstnärliga livet. Vad kan

konsten berätta om Sovjets och Rysslands system och idéer under 1900-talet och hur formas ryssarnas beteendemönster?

Vi betraktar den ryska konsten från 1800-talets andra del till idag. Vi analyserar Rysslands konstnärliga försök att utforska sina nationella egenheter – ”Vandrarnas konst” – och den ryska jugendstilen. Vidare studerar vi landets sätt att bearbeta tragiska erfarenheter samt försöker förstå det ryska sättet att etablera sig på den internationella arenan. Vi följer utvecklingen av vissa konstnärers verksamheter som t.ex. Kandinskij och Malevitj, men även ryska konstnärer verksamma idag. För att förstå den ryska konsten och dess plats i den västeuropeiska omvärlden kommer vi även att genomföra två studiebesök.

Kurstid Läsåret 2022/23

Ledare Svetlana Svensson

Tid Tio torsdagar kl. 10.00–11.30:

29/9–8/12, ej 3/11

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien

Avgift 1 300 kr

Arrangemang nummer 222958

Med känsla för färg och form

Att värdera och datera olika konstföremål från medeltiden till 1900-talet.

Vill du kunna datera och värdera ett konstverk? Har du en tavla, ett smycke eller en porslins-tallrik hemma och vill veta hur gammal den är eller vad den är värd? Kursen syftar till att hjälpa dig med detta. Den omfattar två moment och sträcker sig över två terminer. Moment 1 betraktar konst från tidig medeltid till och med 1600-talet och moment 2 handlar om konsten från 1700-talet till våra dagar. Vi analyserar de viktigaste teknikerna, motiven och konst dragen som hjälper oss att placera ett föremål i rätt kontext. Under kursens gång kommer vi att göra flera besök på museer. Ta gärna med era konstföremål till lektionen!

Kurstid Läsåret 2022/23

Ledare Svetlana Svensson

Tid Tio torsdagar kl. 12.00–13.30:

29/9–8/12, ej 3/11

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien

Avgift 1 300 kr

Arrangemang nummer 222959

Litteratur

Ledare:

Maria Bergom Larsson, fil.dr, kulturskribent,
070-497 18 42,
maria_bergom_larsson@hotmail.com

Christer Blomkvist, fil.lic.,
christerblomkvist9@gmail.com

Sonja Fredriksson, fil.kand.,
sonjafredriksson@live.se, 08-783 03 28

Roland Lysell, professor emeritus,
roland.lysell@littvet.su.se

Åsa Sjöwall, gymnasielärare och undervisnings-
råd, asasjowall@icloud.com

Litteraturen som spegel för våra liv

En kurs för dig som är intresserad av litteratur och dess kraft att sätta ljus på våra känslor, tankar och erfarenheter. Med hjälp av biblioterapeutiska arbetssätt läser vi gemensamt litteratur, för goda samtal och prövar skrivövningar. Fokus är inte den litterära texten som sådan, utan vad den gör med oss läsare.

Max 8 deltagare.

Ledare Åsa Sjöwall

Tid Sex fredagar kl. 9.30–11.45:

Grupp 1: 23/9–28/10

Grupp 2: 11/11–16/12

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon
Avgift 780 kr

Grupp 1: Arrangemang nummer 222960

Grupp 2: Arrangemang nummer 222961

Ibsen, Strindberg, Tjechov

Vi diskuterar några centrala och ofta iscensatta verk av de tre dramatikerna och koncentrerar oss på dramaturgin. Vi utgår från texterna, men om möjligt studerar vi också digitalt tillgängliga sceniska tolkningar och tolkningar inom filmen. *Gengångare*, *Rosmersholm*, *Fadren*, *Spöksonaten*, *Måsen* och *Tre Systrar* blir centrala, men också andra pjäser kan komma i fråga.

Max 16 deltagare.

Ledare Roland Lysell

Tid Tio tisdagar kl. 15.30–17.00:

27/9–29/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg
Avgift 1 300 kr

Arrangemang nummer 222964

How dare you ...

”How dare you”? frågar Greta världens politiker i FN:s generalförsamling. Samma fråga riktar till oss alla varenda dag. Vi är många som bävar. Ändå måste vi våga se framtiden och vår delaktighet i den. Litteraturen kan ge oss vägledning i mörka tider. Vi läser en rysk 1800-talsklassiker, en analys av den svenska narcissismen och till sist en melankolisk vandring genom det europeiska kulturlandskapet.

Vi läser:

Fjodor Dostojevskij, *Döda huset*, Liv Strömquists bildfilosofi, *Inne i spegelsalen* och W.G. Sebalds berättelse, *Saturnus ringar – en engelsk vallfart*.

Läsningen av Saturnus ringar ska ha påbörjats till första mötet.

Max 16 deltagare.

Kurstid Läsåret 2022/23

Ledare Maria Bergom Larsson

Tid Tio tisdagar kl. 13.30–15.00:

27/9–29/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 1 300 kr

Arrangemang nummer 222965

Kulla Gulla

Vem är hon, en socialistisk visionär eller en guldlockig flickidol? Fattighjonet som förvandlas till herrgårdsfröken men förblir lojal mot sina värderingar. Åsikterna om Kulla Gulla har alltid gått isär men den unga publiken har läst och älskat henne. Vem har rätt? Det kan vi bara avgöra genom att utgå från texten och läsa Martha Sandwall Bergströms böcker.

Läsningen av första delen av serien Kulla Gulla ska vara påbörjad till första mötet.

Kurstid Läsåret 2022/23

Ledare Maria Bergom Larsson

Tid Tio torsdagar kl. 14.00–15.30:

29/9–1/12

Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Wien

Avgift 1 300 kr

Arrangemang nummer 222966

På spaning i poesi

Vi läser och talar om dikter i studiecirkelform. Kopierat material används och deltagarna föreslår vilka poeter vi ska läsa. Anknypning till konst och musik finns med.

Max 16 deltagare.

Kurstid Läsåret 2022/23
Ledare Christer Blomkvist, Sonja Fredriksson
Tid Tio onsdagar kl. 11.30–13.00: 28/9–30/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222967

Matematik

Ledare:

Eva Bergdahl, fil.mag.,
ebtbnacka@hotmail.com, 08-420 33 573

Bosse Johansson, civ.ing., tekn.mag.
bossejohan@hotmail.com

Matematik för mor- och farföräldrar – nybörjarkurs

Första terminen

Har du glömt det mesta av matematiken du lärde dig i skolan? Vill du friska upp dina kunskaper så att du kan hjälpa barnbarnen med läxorna eller vill du helt enkelt gymnastisera hjärnan? Vi repeterar åk 1 på gymnasiet: potenser, bråk, procent, uttryck, ekvationer m.m.

Kurstid Läsåret 2022/23
Ledare Eva Bergdahl
Tid Tio onsdagar kl. 13.30–15.00: 28/9–30/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca
Avgift 1 300 kr
Arrangemang nummer 222970

Matematik för mor- och farföräldrar – fortsättningskurs

Tredje terminen

Vill du friska upp dina kunskaper så att du kan hjälpa barnbarnen med läxorna eller vill du helt enkelt gymnastisera hjärnan? Vi behandlar första halvan av åk 2 på gymnasiet: algebra, funktioner, räta linjens ekvation, linjära ekvationssystem, polynom, andragradsekvationer och andragradsfunktioner m.m. Kursdeltagarna förväntas ha läst de två tidigare terminerna eller ha motsvarande kunskaper, vilket bl.a. innebär bråkräkning, algebraiska uttryck och ekvationer, potenser, grafer och funktioner.

Kurstid Läsåret 2022/23
Ledare Bosse Johansson
Tid Elva måndagar kl. 12.30–14.00: 26/9–5/12
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Siena
Avgift 1 430 kr
Arrangemang nummer 222971

Sjunde terminen

Vill du friska upp dina kunskaper så att du kan hjälpa barnbarnen med läxorna eller vill du helt enkelt gymnastisera hjärnan? Vi repeterar åk 3 på gymnasiet: trigonometri, trigonometriska funktioner och derivator. Kursdeltagarna förutsätts ha läst sjätte terminens kurs eller ha motsvarande kunskaper.

Max 10 deltagare.

Kurstid Läsåret 2022/23
Ledare Eva Bergdahl
Tid Tio måndagar kl. 13.30–16.00:
26/9–28/11
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon
Avgift 2 100 kr
Arrangemang nummer 222972

Religionskunskap

Ledare:

Erik Tängerstad, fil.kand.,
tangerstad@gmail.com, 08-663 30 99

De abrahamitiska religionerna

Vi studerar och samtalar om de tre religionerna judendom, kristendom och islam utifrån religionernas innehåll och grundtankar ur ett historiskt, aktuellt och jämförande perspektiv.

Vi gör två studiebesök, i synagogan vid Wahrendorffsgatan och i moskén vid Medborgarplatsen. Studiebesöken ingår i kursavgiften.

Ledare Erik Tängerstad
Tid Tio tisdagar kl. 15.30–17.00:
27/9–29/11
Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
Avgift 1 500 kr, inkl. studiebesök
Arrangemang nummer 222974

Skrivande

Ledare:

Britta Högberg, fil.dr.,
britta.m.hogberg@gmail.com

Holger Nilén, frilansjournalist, lektor,
holger.nilen@gmail.com

Monica Rönquist-Germanis, fil.mag.,
monica.germanis@gmail.com, 070-746 12 03

Att skriva essäer – grundkurs

I kursen undersöker vi essän. Vad är en essä och hur kan den användas? Som genre är essän svår-fångad. Den har beröringspunkter med sak-prosan, kritiken och självbiografin. Men essän är också unik. Den vilar på reflektion och personligt uttryck. Att skriva essä är ett sätt att utforska vad och hur man tänker om något. Tyngd-punkten i kursen ligger på eget skrivande. Du får utforska essäns möjligheter genom att skriva egna essäer och kommentera dina klasskamraters texter. Till varje kurstillfälle läser du också en utvald essä, som diskuteras med fokus på form och stil. Vi förutsätter att du har tillgång till en dator och skrivare och kan skicka och ta emot e-post.

Max 9 deltagare.

Ledare Britta Högberg
Tid Åtta onsdagar kl. 13.00–15.15:
28/9, 5/10, 12/10, 19/10 samt 26/10, 9/11, 23/11,
7/12 kl. 13.00–16.00 *Obs! Tiden*
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon
Avgift 1 800 kr
Arrangemang nummer 222980

Att skriva roman och novell – grundkurs

En kurs för dig som är intresserad av att skriva skönlitterärt. På skrivarkursen får du möjlighet att komma i kontakt med din egen unika berättarröst. Du tar del av hantverksgrunderna i det litterära berättandet. Vi bekantar oss med gestaltning, miljö, karaktärer, dialog m.m. Tyngdpunkten ligger på deltagarnas egna texter. De föreläsningar och skrivövningar som förekommer utgår från gruppens behov. Vi förutsätter att du har tillgång till en dator och skrivare och kan skicka och ta emot e-post.

Max 8 deltagare.

Ledare Holger Nilén
Tid Sex torsdagar kl. 13.00–16.15:
29/9, 6/10, 20/10, 3/11, 17/11, 1/12
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon
Avgift 1 560 kr
Arrangemang nummer 222982

Att skriva sitt liv – grundkurs

En kurs för dig som vill reflektera över ditt liv och dina livsmönster samt skriva om dina minnen och erfarenheter. Med konkreta övningar hjälper vi dig att hitta infallsvinklar till ditt skrivande, samtidigt som du lär dig om skrivandets hantverk och övar dig i att ge och ta emot respons. Vi förutsätter att du har tillgång till en dator och skrivare och kan skicka och ta emot e-post.

Max 8 deltagare.

Kurstid Läsåret 2022/23
Ledare Holger Nilén
Tid Fem tisdagar kl. 12.30–16.30:
4/10, 18/10, 1/11, 15/11, 29/11
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon
Avgift 1 625 kr
Arrangemang nummer 222984

Att skriva sitt liv – fördjupning

För dig som ytterligare vill utveckla din skapande och språkliga förmåga att skriva. Vi förutsätter att du har tillgång till en dator och skrivare och kan skicka och ta emot e-post. Förkunskapskrav: genomgången grundkurs eller motsvarande kunskaper. Nya deltagare är välkomna men uppmanas kontakta kursledaren före kursstart.

Max 8 deltagare.

Kurstid Läsåret 2022/23
Ledare Monica Rönquist-Germanis
Tid Fem tisdagar kl. 12.30–16.30:
27/9, 11/10, 25/10, 8/11, 22/11
Lokal Hagagatan 1, 2 tr, rum Avignon
Avgift 1 625 kr
Arrangemang nummer 222985

Släktforskning

Ledare:

Ulf Berggren, ulfbulfb@yahoo.se, 08-36 78 69

Släktforskning – grundkurs

Du får lära dig var och hur du hittar information om dina förfäder och hur du strukturerar dina resultat. Introduktion till digitala hjälpmedel som USB-minnen och internet ingår också. Vi gör även ett studiebesök på Riksarkivet, där du får tillämpa dina kunskaper och finna dina rötter.

Ledare Ulf Berggren

Tid Nio fredagar kl. 13.30–15.00:

30/9–9/12, ej 4/11, 18/11, en dubbelktion 21/10 kl. 12.00–15.00 på Riksarkivet i Arninge.

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 1 400 kr, inkl. besök på Riksarkivet

Arrangemang nummer 222990

Släktforskning – fördjupningskurs

I fördjupningskursen lär vi oss att söka information i andra källor än kyrkböckerna, som domstolshandlingar och skattelängder. Vi lär oss också att söka efter olika kategorier människor i det förflutna: soldater, hantverkare, stadsbor, präster etc. Vi övar oss i att läsa äldre handstil. För att delta i denna kurs bör du ha kunskaper motsvarande grundkursen.

Max 16 deltagare.

Ledare Ulf Berggren

Tid Tio onsdagar kl. 15.30–17.00:

28/9–7/12, ej 16/11

Lokal Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

Avgift 1 300 kr

Arrangemang nummer 222992

Anmälningsvillkor

- *För att delta* i Senioruniversitetets arrangemang krävs medlemskap i föreningen.
- *Medlemskap* tecknas per kalenderår.
- *För att anmäla dig* till ett arrangemang via hemsidan måste du ha ett användarkonto som du själv skapar på *senioruniversitetet.se*. Du anger där ditt personnummer, som också blir ditt kundnummer. Uppge alltid ditt kundnummer vid kontakt med kansliet.
- *Du som inte har tillgång till internet* kan anmäla dig med den posttalong som finns längst bak i den tryckta katalogen. Senioruniversitetet skapar då ett användarkonto åt dig när din talonganmälan registreras.
- *Du måste ha en egen e-postadress* då all kommunikation, bekräftelse, kallelse och ev. faktura går till denna. Av säkerhetsskäl kan bokningssystemet inte hantera en e-postadress som du delar med någon annan medlem. Om det inte finns någon e-postadress registrerad på ditt användarkonto skickas information från oss med vanlig post.
- *Vid anmälan via hemsidan* godkänner du att dina personuppgifter hanteras enligt dataskyddsförordningen (GDPR).
- *Talonganmälan* måste ha namnunderskrift för att vara giltig. I och med detta godkänner du de anmälningsvillkor som gäller, Svea Ekonomis villkor och att dina personuppgifter hanteras enligt dataskyddsförordningen (GDPR).
- *När du bokar* ett arrangemang via hemsidan får du omedelbart besked om du fått plats. Bokar du med talong hanteras de i datumordning och besked kan dröja något. Besked får du med e-post eller vanlig post.
- *Om arrangemanget är fullbokat* kan du boka reservplats. Blir det en plats ledig skickas bekräftelse och faktura. I och med det gäller gängse avbokningsregler och kostnader. Vill du inte längre stå som reserv, avanmäler du dig via *Mina sidor*.
- *Anmälan till arrangemang är bindande*. Om du ändå måste avboka gör du det själv under *Mina sidor*. Vid avbokning debiteras en avgift på 50 kr, eller 100 kr om avbokningen sker mindre än en vecka före kursstart. Därefter kan kursen inte avbokas, annat än vid sjukdom. Medlemsavgiften återbetalas ej. Har du inte tillgång till internet så kontaktar du kansliet för att avboka din plats.
- *Ångerrätt*
Enligt lagen om distansavtal har du möjlighet att ångra din kursanmälan inom 14 dagar från dagen då vi bekräftat din anmälan (ångerfristen). Om du vill ångra din anmälan skickar du in mejl eller brev till kansliet. Om du ångrar dig under ångerfristen kommer vi att återbetala kursavgiften. Om kursen påbörjats under ångerfristen återbetalas inte de delar av kursen som ägt rum, oavsett om du deltagit eller inte. Medlemsavgiften återbetalas ej.
- *Avbokning på grund av sjukdom*
Blir du sjuk när arrangemanget redan startat återbetalas avgiften för återstående tillfällen om du skickar in läkarintyg. Medlemsavgiften återbetalas ej. Hör av dig snarast så att din plats kan utnyttjas av någon som står på tur.
- *Anmälan är personlig* och en plats kan inte överlåtas till annan medlem.
- *Om ett arrangemang inte får tillräckligt antal deltagare*, kan det ställas in. Då återbetalar vi inbetalda avgifter, självklart utan avbokningsavgift. Medlemsavgiften återbetalas ej.
- *Inställt arrangemang*
Om en föreläsare eller studiecirkelledare får förhinder och ett tillfälle inte kan genomföras, ordnar vi ett nytt som ersättning.
- *När du bokar via hemsidan* betalar du med bankkort, swish eller mot faktura. Om du bokar med talong får du alltid en faktura.
- *Betalning med bankkort och swish* kostar ingenting. Betalar du mot faktura tillkommer en faktureringsavgift på 29 kr. Vid påminnelse tillkommer en avgift på 60 kr. All betalning hanteras av Svea Ekonomi AB, hemsida *svea.com*
- *Kostnader* för litteratur, kompendier, entréavgifter och dylikt kan tillkomma.
- *Anmälan per telefon, e-post eller personligen tas inte emot*.
- *Reklamation* – om du inte är nöjd och vill reklamera gör du det skriftligen till kansliet@senioruniversitetet.se eller via brev, se adress på baksidan av katalogen.

Porto

Senioruniversitetet
Box 6276
102 34 Stockholm

Porto

Senioruniversitetet
Box 6276
102 34 Stockholm

Anmälan höstterminen 2022

Obs! Varje anmälan får endast avse **en** person och **ett** arrangemang. **Var god texta!**
Inkomna talonger hanteras i datumordning. Skicka därför in talongen snarast.

Jag anmäler mig till *Arrangemang nummer* _____

Arrangemangets rubrik: _____

Namn: _____

Personnummer: _____

Gatuadress: _____

Postnummer och ort: _____

Mobiltelefon: _____ e-post: _____

Vid anmälan med talong gäller faktura som betalsätt. Senioruniversitetet samarbetar med Svea Ekonomi AB i betalningsfrågor. För att betala med faktura måste du ange ditt fullständiga personnummer (12 siffror). Förutsättningen är att du är registrerad i folkbokföringsregistret i Sverige och inte har några betalningsanmärkningar. Fakturans betalningsvillkor är 30 dagar. Fakturaavgiften är 29 kr. Vid försenad betalning tillkommer avtalad och lagstadgad påminnelseavgift (60 kr). Dröjsmålsränta tillkommer med 2% per månad. Vid utebliven betalning överlämnas fakturan till inkasso.

Härmed anmäler jag mig till ovanstående arrangemang och godkänner Svea Ekonomis villkor enligt ovan samt Senioruniversitetets allmänna villkor enligt katalogen sid 58. _____

(namnunderskrift)

Anmälan höstterminen 2022

Obs! Varje anmälan får endast avse **en** person och **ett** arrangemang. **Var god texta!**
Inkomna talonger hanteras i datumordning. Skicka därför in talongen snarast.

Jag anmäler mig till *Arrangemang nummer* _____

Arrangemangets rubrik: _____

Namn: _____

Personnummer: _____

Gatuadress: _____

Postnummer och ort: _____

Mobiltelefon: _____ e-post: _____

Vid anmälan med talong gäller faktura som betalsätt. Senioruniversitetet samarbetar med Svea Ekonomi AB i betalningsfrågor. För att betala med faktura måste du ange ditt fullständiga personnummer (12 siffror). Förutsättningen är att du är registrerad i folkbokföringsregistret i Sverige och inte har några betalningsanmärkningar. Fakturans betalningsvillkor är 30 dagar. Fakturaavgiften är 29 kr. Vid försenad betalning tillkommer avtalad och lagstadgad påminnelseavgift (60 kr). Dröjsmålsränta tillkommer med 2% per månad. Vid utebliven betalning överlämnas fakturan till inkasso.

Härmed anmäler jag mig till ovanstående arrangemang och godkänner Svea Ekonomis villkor enligt ovan samt Senioruniversitetets allmänna villkor enligt katalogen sid 58. _____

(namnunderskrift)

Senioruniversitetet i Stockholm är en ideell förening av studieintresserade som har fyllt 55 år och lämnat det aktiva arbetslivet. Vi arrangerar föreläsningsserier och exkursioner, studiecirklar och universitetskurser i former som passar för seniorer och erbjuder både kunskap och studiegemenskap. Vi verkar genom frivilliga medlemsinsatser. Vårt ursprung i universitetsvärlden borgar för en hög kvalitet i verksamheten.

Senioruniversitetets styrelse

Ordförande	Inga Sanner	} Frågor skickas via e-post till kansliet@senioruniversitetet.se	
Vice ordförande	Britt Olofsdotter		
Kassaförvaltare	Ulf Aspenberg		
Ledamöter	Ingemar Björklund		
	Mats Bodin		
	Siv Leth		
	Lisa Öberg		
Studierektor för studiecirkelarna	Ann-Marie Engback adjungerad	annmarie.engback@icloud.com	073-981 47 16
Ansvarig för universitetskurserna	Ingela Karlsson adjungerad	ingela.karlsson1@gmail.com	070-654 05 95
Administrativ chef	Eva Elfgren adjungerad	eva.elfgren@senioruniversitetet.se	08-789 43 13
Kontaktperson för valberedningen	Catherine Dahlström	catherine.dahlstrom@ownit.nu	070-606 35 36

Senioruniversitetets kansli

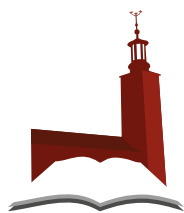
Kansliet har följande telefontider under höstterminen:
19 och 22 augusti kl. 10.00–12.00, 23–25 augusti kl. 9.00–16.00.
Från 26 augusti: måndag–fredag kl. 10.00–12.00.

Kansliet öppnar för besök måndagen den 26 september.

Frågor skickas via e-post till kansliet@senioruniversitetet.se. Inkommande mejl läser vi varje vardag och vidarebefordrar till den som bäst kan svara. Du kan förstås också skriva ett vanligt brev till postadressen nedan.

I kansliarbetet under Eva Elfgrens ledning deltar kursadministratör Mattias Montell och volontärerna: Carola Almqvist, Astrid Carlvant Barklöf, Ingrid Berg, Marianne Döös, Lena Engstedt, Maud Goffhé, Åsa Grenander, Gunnel Gustafsson, Yvonne Hamawandi, Pia Hanner, Agnete Hebert, Kati Engsner Heimdal, Lisa Hildén, Ingrid Hoffmann, Inger Johansson, Pirjo Kasari, Margareta Kvarneby, Stina Lagerqvist, Gunnel Landberg, Birgitta Lindohf, Lotta Mathiesen, Eva Pettersson, Ulla Ravell, Berit Spiik, Karin Stjernquist, Katarina Stocksén, Inger Tjäder, Lena Yrgård och Gun Åström.

Arkivansvarig: Staffan Edmar. Ansvarig nyhetsbrev: Ingemar Björklund.

Senioruniversitetet i Stockholm

Senioruniversitetet i Stockholm · Postadress: Box 6276, 102 34 Stockholm
Besöksadress: Hagagatan 1 · Telefon: 08-789 41 28
e-post: kansliet@senioruniversitetet.se · www.senioruniversitetet.se